

Brüsszel, 2018. december 12.
(OR. en)

15401/18

Intézményközi referenciaszám:
2016/0190(CNS)

JUSTCIV 310

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14784/18
Biz. dok. sz.:	10767/16
Tárgy:	Javaslat – A Tanács rendelete a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről (átdolgozás) – Általános megközelítés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett javaslatra vonatkozó általános megközelítés szövegét, amelyet az IB Tanács a 2018. december 7-i 3661. ülésén alakított ki.

A Bizottság javaslatához képest a mellékletben történt változtatásokat/az új szövegrészeket **félkövér** szedés, a törléseket „(...)” jelöli. A lábjegyzetben szereplő preambulumbekkezdésekben nincsenek jelölések.

Javaslat

A Tanács rendelete

a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről
(átdolgozás)

[...]

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály

(1) Ezt a rendeletet az (...) alábbiakkal kapcsolatos (...) polgári ügyekben¹ kell alkalmazni:

- a) a házasság felbontása, különválás és a házasság érvénytelenítése;
- b) a szülői felelősség megállapítása, gyakorlása, átruházása, korlátozása vagy megszüntetése.

¹ A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„E célból az Uniónak többek között intézkedéseket kell elfogadnia a nemzetközi vonatkozású polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén, különösen akkor, ha ezek az intézkedések a belső piac megfelelő működéséhez szükségesek. A „polgári ügyek” fogalmát autonóm módon, az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban kell értelmezni. Az említett fogalmat önálló fogalomként, egyrészt e rendelet céljára és felépítésére, másrészt pedig a nemzeti jogrendszerek összességéből következő általános elvekre hivatkozással kell értelmezni. A „polgári ügyek” fogalmát tehát úgy kell értelmezni, hogy az magában foglal akár olyan intézkedéseket is, amelyek valamely tagállam jogában a közjog hatálya alá tartoznak. Ennek megfelelően e fogalomnak ki kell terjednie különösen az e rendelet szerinti szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben benyújtott valamennyi kérelemre, illetve meghozott intézkedésre és határozatra, e rendelet céljainak megfelelően.”

(2) Az (1) bekezdés **b) pontjában** említett ügyek (...) különösen az alábbiakat foglalhatják magukban:

- a) felügyeleti jog és kapcsolattartási jog;
- b) gyámság, gondnokság és hasonló intézmények;
- c) **a gyermek** (...) személyének, illetve vagyonának gondozásával megbízott olyan személyek vagy szervek kijelölése és feladatai, akik/amelyek képviselik vagy támogatják a gyermeket;
- d) a gyermek (...) intézményi gondozásba helyezése vagy **nevelőszülőknél** való elhelyezése;²
- e) a gyermek védelmét célzó intézkedések **a gyermek** (...) vagyonának kezelésével, megóvásával vagy rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban.

² A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Helyénvaló, hogy e rendelet hatálya kiterjedjen a más tagállamban végrehajtandó, a gyermek nevelőszülőknél – azaz egy vagy több személynél – való elhelyezésének, illetve intézményi gondozásba – így például árvaházba vagy gyermekotthonba – helyezésének minden formájára, kivéve ezeknek a rendelet által kifejezetten kizárt eseteit, így például az örökbefogadás céljából való elhelyezést, az egyik szülőnél vagy – a fogadó tagállam nyilatkozata szerinti – bármely közeli hozzátartozónál történő elhelyezést. Ennek megfelelően e rendelet hatálya alá kell tartoznia az olyan „nevelési célú elhelyezésnek” is, amelyet bíróság rendelt el, vagy az illetékes hatóság szervezett meg a szülők vagy a gyermek beleegyezésével vagy kérelmére a gyermek deviáns viselkedését követően. Csak az olyan – akár nevelési, akár büntetési célú – elhelyezéseket célszerű kizárni e rendelet hatályából, amelyeket azt követően rendeltek el vagy szerveztek meg, hogy a gyermek olyan cselekményt követett el, amely a nemzeti büntetőjog értelmében büntetendő cselekménynek minősülhetne, ha egy felnőtt követné el, függetlenül attól, hogy az adott ügyben büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletet vonna-e maga után.”

(2a) E rendelet III. és VI. fejezete alkalmazandó a gyermek jogellenes elvitelével, illetve visszatartásával kapcsolatos, egynél több tagállamot érintő ügyekre, kiegészítve ezáltal a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi Hágai Egyezmény). E rendelet IV. fejezete alkalmazandó a gyermeknek egy másik tagállamba való visszavitelét elrendelő, az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti olyan határozatokra, amelyeket egy, a határozat meghozatalának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban kell végrehajtani.³

(3) Ez a rendelet nem vonatkozik:

- a) a szülő–gyermek kapcsolat megállapítására vagy vitatására;
- b) örökbefogadásra vonatkozó határozatokra, örökbefogadást előkészítő intézkedésekre vagy az örökbefogadás érvénytelenítésére, illetve visszavonására;
- c) a gyermek családi nevére és utóneveire;
- d) a nagykorúvá válásra;
- e) a tartási kötelezettségre;
- f) a célvagyonra (trust) és az öröklésre;
- g) gyermekek által elkövetett bűncselekmények eredményeként tett intézkedésekre.⁴

³ A szöveg preambulumbekezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Bár az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárások nem minősülnek a szülői felelősség érdemére vonatkozó eljárásoknak, a gyermek visszavitelét elrendelő, az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti határozatokra vonatkozniuk kell az e rendelet IV. fejezetében az elismerésre és a végrehajtásra vonatkozóan megállapított rendelkezéseknek olyan esetekben, amikor e határozatokat azt követően kell végrehajtani egy másik tagállamban, hogy a visszavitel elrendelése után a gyermeket továbbra is jogellenesen külföldön tartják vagy újból jogellenesen külföldre vitték. Ezenkívül a rendelet egyéb fejezeteinek továbbra is alkalmazandóknak kell lenniük a gyermek jogellenes elvitelével, illetve visszatartásával kapcsolatos helyzetek egyéb aspektusaira, például a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bíróságának joghatóságára, valamint az e bíróság által hozott végzések elismerésére és végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket illetően.”

⁴ Lásd a 2. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekezdést.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1)E rendelet alkalmazásában:

(...)**a)** „(...) **bíróság**”: a (...) tagállamok (...) valamennyi, az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben joghatósággal rendelkező (...) hatósága;

(...)

(...)**b)** „**határozat**”: **valamely tagállam bíróságának olyan határozata**⁵ – beleértve az ítéletet és a végzést – (...), amely házasság felbontására, különválásra (...) vagy **házasság érvénytelenítésére (...), illetve szülői felelősséggel kapcsolatos ügyre vonatkozik;**

A IV. fejezet alkalmazásában a „határozat” magában foglalja a következőket:

- i. a gyermeknek egy másik tagállamba való, az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszavitelét elrendelő olyan határozatok, amelyeket egy, a határozat meghozatalának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban kell végrehajtani;**

⁵ A szöveg preambulumbekezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően a »bíróság« fogalmát tágan kell értelmezni, vagyis annak ki kell terjednie az igazságszolgáltatási feladatokat ellátó bíróságokon felül a közigazgatási vagy egyéb olyan hatóságokra – például a közjegyzőkre – is, akik vagy amelyek joghatóságot gyakorolnak egyes házassági, illetve szülői felelősségre vonatkozó ügyekben. Az e rendeletben foglalt joghatósági szabályok az e rendelet meghatározása szerinti valamennyi bíróságra vonatkoznak.

Minden olyan egyezséget, amelyet a bíróság a nemzeti joggal és eljárással összhangban lefolytatott érdemi vizsgálatot követően jóváhagyott, »határozat«-ként el kell ismerni és végre kell hajtani. Helyénvaló, hogy az olyan egyéb egyezségek más tagállamokban való érvényesítésére, amelyek az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban egy hatóság vagy a tagállam más, a Bizottságnak e célból bejelentett hatósága formális aktusát követően válnak jogilag kötelező erejűvé, az e rendeletben foglalt, a közokiratokra és az egyezségekre vonatkozó rendelkezések legyenek irányadók.”

- ii. olyan bíróság által elrendelt ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések, amely e rendelet alapján joghatósággal rendelkezik az ügy érdemét, illetve a 25. cikk (4) bekezdésének megfelelően a 14. cikkel összefüggésben elrendelt intézkedéseket illetően.

A IV. fejezet alkalmazásában a „határozat” fogalma nem terjed ki az ilyen bíróságok által az alperes beidézése nélkül elrendelt ideiglenes, illetve biztosítási intézkedésekre, kivéve ha az intézkedést megállapító határozatot annak végrehajtása előtt kézbesítik az alperes részére.

b1) „közokirat”: bármely tagállamban az e rendelet hatálya alá tartozó valamely ügyben az alaki követelményeknek megfelelően közokiratként kiállított vagy nyilvántartásba vett okirat, amelynek hitelessége

- i. a közokirat aláírására és tartalmára vonatkozik; és
- ii. valamely hatóság vagy erre feljogosított⁶ más szerv által lett megállapítva; A tagállamok a 81. cikkel összhangban tájékoztatják a Bizottságot ezekről a hatóságokról;

⁶ A b1) pont ii. alpontjában szereplő „feljogosít” fogalmát autonóm módon kell értelmezni, összhangban a „közokiratnak” az egyéb uniós jogszabályokban (például a tartási kötelezettségekről szóló rendeletben, az öröklési rendeletben és az átdolgozott Brüsszel I. rendeletben) horizontálisan használt fogalmával, valamint e rendelet céljaira tekintettel.

b2) „egyezség”: a IV. fejezet alkalmazásában: a felek között valamely, e rendelet hatálya alá tartozó ügyben létrejött olyan, közokiratnak nem minősülő okirat, amelyet egy tagállam által a 81. cikkkel összhangban a Bizottságnak e célból bejelentett hatóság⁷ nyilvántartásba vett;

(...c) „az eredeti eljárás helye szerinti tagállam”: az a tagállam, amelyben a határozatot (...) meghozták, a közokiratot az alaki követelményeknek megfelelően kiállították vagy nyilvántartásba vették, illetve az egyezséget nyilvántartásba vették;

(...d) „végrehajtás helye szerinti tagállam”: az a tagállam, amelyben a határozatot, közokiratot vagy egyezséget végre kell hajtani;

⁷ A szöveg preambulumbeközdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A rendeletnek nem célja, hogy lehetővé tegye a tisztán magánjellegű egyezségek szabad mozgását. Lehetővé kell tenni azonban az olyan egyezségek mozgását, amelyek nem határozatok vagy közokiratok, ám amelyeket egy hatóság nyilvántartásba vett. E hatóságok magukban foglalhatják az egyezéseket nyilvántartásba vevő közjegyzőket is, akkor is, ha szabad foglalkozást űznek.”

- (...e) „gyermek”: bármely 18 éven aluli személy;⁸
- (...f) „szülői felelősség”: egy gyermek személyével, illetve vagyonával kapcsolatos valamennyi olyan jog és kötelesség, amelyet valamely természetes vagy jogi személy határozat, jogszabály, illetve jogilag kötelező egyezség alapján gyakorol, illetve teljesít, ideértve a felügyeleti jogot és a kapcsolattartási jogot is;
- (...g) „a szülői felelősség gyakorlója”: olyan személy, intézmény vagy más szerv, aki/amely szülői felelősséget gyakorol egy gyermek felett;

⁸

A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Ez a rendelet – a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, 1996. október 19-i Hágai Egyezményhez (a továbbiakban: az 1996. évi Hágai Egyezmény) hasonlóan – minden 18 éves kort be nem töltött gyermekekre alkalmazandó, még azokban az esetekben is, amikor a gyermek a rá vonatkozó személyes jog alapján – például házasság útján való nagykorúvá válással – 18 éves kora előtt jogképesé vált. Ezzel elkerülhető az átfedés a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. január 13-i hágai egyezmény hatályával, amely 18 éves kortól alkalmazandó, és egyúttal a két eszköz közötti jöghézagok is elkerülhetők. A gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i hágai egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi Hágai Egyezmény), és következésképpen ennek a rendeletnek az 1980. évi Hágai Egyezmény alkalmazását a tagállamok közötti kapcsolatokat illetően kiegészítő III. fejezetét 16 éves korig továbbra is alkalmazni kell a gyermekekre.”

(...h) „felügyeleti jog”: (...) a gyermek gondozásával kapcsolatos jogok és kötelességek, és különösen **a gyermek** (...) tartózkodási helye meghatározásának joga (...);⁹

(...i) „kapcsolattartási jog”: a gyermekkel való kapcsolattartáshoz való jog, ideértve a szokásos tartózkodási helyétől eltérő helyre korlátozott időre történő elvitelének a jogát;

(...j) „jogellenes elvitel vagy visszatartás”: (...) **a gyermek** elvitele vagy visszatartása,

(...i. amennyiben az sérti a határozat vagy jogszabály, illetve azon tagállam joga szerinti jogilag kötelező egyezség útján szerzett felügyeleti jogokat, ahol a gyermek közvetlenül az elvitel vagy visszatartás előtt szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett; és

(...ii. az elvitel vagy visszatartás időpontjában a felügyeleti jogokat közösen vagy önállóan ténylegesen gyakorolták, vagy gyakorolták volna, ha az elvitelre vagy visszatartásra nem kerül sor.

(2)A [3., 6., 10a., 12., 12a., 31/47e., 42/47q., 59., 72. és 80.] cikk alkalmazásában, Írország és az Egyesült Királyság esetében az „állampolgárság” fogalma helyébe a „domicile” (lakóhely) fogalma lép, amelynek jelentése azonos az e tagállamok jogrendszereiben használt „domicile”-fogalommal.

⁹ A szöveg preambulumbeközdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Célszerű, hogy e rendelet értelmében felügyeleti joggal rendelkező személynek minősüljön az olyan személy – a nemzeti jogban használt megnevezésektől függetlenül –, aki határozat, jogszabály, illetve a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam joga szerinti, jogilag kötelező egyezség alapján olyan személynek minősül, akinek a beleegyezése nélkül a szülői felelősség gyakorlója nem dönthet a gyermek tartózkodási helyéről. Egyes olyan jogrendszerekben ugyanis, amelyek a felügyelet és a kapcsolattartás fogalmait alkalmazzák, a felügyeleti joggal nem rendelkező szülő a pusztán kapcsolattartás jogán túlmenően jelentős döntési jogkörrel rendelkezhet a gyermeket illetően.”

II. FEJEZET

JOGHATÓSÁG A HÁZASSÁGI ÜGYEKBEN
ÉS A SZÜLŐI FELELŐSSÉGRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOKBAN

1. SZAKASZ

A HÁZASSÁG FELBONTÁSA, A KÜLÖNVÁLÁS ÉS A HÁZASSÁG ÉRVÉNYTELENÍTÉSE

3. cikk

Általános joghatóság

(...) A házasság felbontásával, különválással vagy a házasság érvénytelenítésével kapcsolatos ügyekben annak a tagállamnak a (...) **bíróságai** rendelkeznek joghatósággal,

a) amelynek területén:

- i. a házastársak szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek, (...)
- ii. a házastársak legutóbb szokásos tartózkodási hellyel rendelkeztek, amennyiben egyikük még mindig ott tartózkodik, (...)
- iii. az alperes szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, (...)
- iv. közös kérelem esetén a házastársak egyike szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, (...)
- v. a kérelmező szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, ha a kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően legalább egy évig ott tartózkodott, vagy
- vi. a kérelmező szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, amennyiben a kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően legalább hat hónapig ott tartózkodott, és az adott tagállam állampolgára (...); **vagy**

b) amelynek mindkét házastárs állampolgára (...).

(...)

4. cikk

Viszontkereset

Az a (...) **bíróság**, amely előtt a 3. cikk alapján az eljárás folyamatban van, joghatósággal rendelkezik a viszontkereset megvizsgálására is, amennyiben az e rendelet hatálya alá tartozik.

5. cikk

A különválás házasságfelbontássá történő változtatása

A 3. cikk sérelme nélkül annak a tagállamnak az a (...) **bírósága**, amely a különválásról határozatot hozott, joghatósággal rendelkezik ennek a határozatnak házasságfelbontássá történő változtatására is, ha az adott tagállam joga így rendelkezik.

6. cikk

Fennmaradó joghatóság

(1) **A (2) bekezdésre is figyelemmel**, (...) amennyiben egyetlen tagállam **bírósága** sem rendelkezik joghatósággal a 3., 4. és 5. cikk alapján, a joghatóságot minden tagállamban az adott (...) állam joga határozza meg.

(2) (...) **Azon házastárs ellen azonban, aki:**

- a) (...) valamely tagállam területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, vagy
- b) (...) valamely tagállam állampolgára, (...)

más tagállamban kizárólag a 3., 4. és 5. cikknek megfelelően indítható eljárás.

(3) Olyan alperessel szemben, aki sem nem rendelkezik (...) valamely tagállambeli (...) szokásos tartózkodási (...) hellyel, sem nem állampolgára valamely tagállamnak, bármely tagállam olyan állampolgára, aki más tagállam területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, ez utóbbi tagállam (...) állampolgáraihoz hasonlóan igénybe veheti az adott államban (...) alkalmazandó joghatósági szabályokat.

2. SZAKASZ

SZÜLŐI FELELŐSSÉG

7. cikk

Általános joghatóság

(1)Egy tagállam (...) **bíróságai** joghatósággal rendelkeznek olyan gyermek feletti szülői felelősségre vonatkozó ügyekben, aki **a bíróság megkeresésekor** az adott tagállamban szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik.

(2)Az (1) bekezdést a 8–10a. cikk rendelkezéseire figyelemmel kell alkalmazni.

8. cikk

A joghatóság fennmaradása a kapcsolattartási jog tekintetében

(1)**A 7. cikktől eltérve**, amennyiben egy gyermek jogszerűen költözik az egyik tagállamból egy másikba, és ott új szokásos tartózkodási helyet szerez, a gyermek korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam (...) **bíróságai** a költözést követő három hónapos időtartamig fenntartják joghatóságukat, hogy módosítsák a gyermek elköltözése előtt az említett tagállamban kibocsátott, kapcsolattartási jogról meghozott határozatot, amennyiben a határozat szerinti kapcsolattartási jog jogosultjának szokásos tartózkodási helye továbbra is a gyermek korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban található.

(2)Az (1) bekezdés nem alkalmazható akkor, ha a kapcsolattartási jog (1) bekezdésben említett jogosultja elfogadta a gyermek új szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam (...) **bíróságainak** joghatóságát azáltal, hogy részt vesz az említett (...) **bíróságok** előtt folyó eljárásokban azok joghatóságának vitatása nélkül.

Joghatóság a gyermek jogellenes elvitele vagy visszatartása esetében (...) ¹⁰

A 10a. cikk sérelme nélkül, a (...) gyermek jogellenes elvitele vagy visszatartása esetében azon tagállam (...) **bírószámai,** amelyben az elvitelt vagy visszatartást közvetlenül megelőzően a gyermek szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett, mindaddig megtartják joghatóságukat, amíg a gyermek másik tagállamban szokásos tartózkodási helyet nem szerez, és:

- a) minden, felügyeleti joggal rendelkező személy, intézmény vagy más szerv el nem fogadja az elvitelt, illetve visszatartást; vagy
- b) a gyermek legalább egy éve tartózkodik az említett másik tagállamban azt követően, hogy a felügyeleti joggal rendelkező személy, intézmény vagy más szerv tudomást szerzett, illetve tudomást szerezhetett a gyermek hollétéről, és a gyermek beilleszkedett új környezetében, továbbá a következő feltételek közül legalább egy teljesül:
 - i. egy éven belül azt követően, hogy a felügyeleti jog gyakorlója tudomást szerzett vagy tudomást kellett szereznie a gyermek hollétéről, nem nyújtottak be visszavitel iránti kérelmet annak a tagállamnak az illetékes hatóságaihoz, ahová a gyermeket elvitték, illetve amelyben visszatartották,

¹⁰

A szöveg preambulumbeközdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A gyermek jogellenes elvitele vagy visszatartása esetében – anélkül, hogy sérülne a joghatóság kikötésének e rendelet szerinti lehetősége – mindaddig fenn kell tartani azon tagállam bíróságainak a joghatóságát, amelyben a gyermek szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, amíg sor nem kerül egy más tagállambeli új szokásos tartózkodási hely megállapítására és bizonyos konkrét feltételek teljesítésére. A joghatóságot koncentráló tagállamoknak mérlegelniük kell, hogy az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli kérelem ügyében eljáró bíróság számára lehetővé teszik-e, hogy az az e rendelet értelmében a felek által jóváhagyott vagy elfogadott joghatóságot is gyakorolja a szülői felelősség olyan ügyekben, amelyekben a felek e visszaviteli eljárások során jutottak egyezségekre. Ilyen egyezségként értendők mind a gyermek visszavitelére, mind a vissza nem vitelére vonatkozó megállapodások. Ha a vissza nem vitelről születik egyezés, a gyermeknek az új szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban kell maradnia, és az ott lefolytatandó jövőbeli felügyeleti jogot érintő eljárás céljára a joghatóságot a gyermek új szokásos tartózkodási helye alapján kell megállapítani.”

- ii. a felügyeleti jog gyakorlója által benyújtott visszaviteli kérelmet visszavonták és nem nyújtottak be új kérelmet az i. alpontban meghatározott határidőn belül,
- iii. a felügyeleti jog gyakorlója által benyújtott visszaviteli kérelmet **valamely tagállam bírósága** az 1980. évi Hágai Egyezmény **13. cikke (1) bekezdésének b) pontján, illetve 13. cikkének (2) bekezdésén** kívüli egyéb okból elutasította, és **az adott határozattal szemben már nincs helye rendes jogorvoslatnak,**
- iv. (...) abban a tagállamban, amelyben a gyermek közvetlenül a jogellenes elvitelét vagy visszatartását megelőzően szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett, (...) egy bírósághoz **sem nyújtottak be keresetet a 26a. cikk (3) és (5) bekezdése szerint (...),**
- v. annak a tagállamnak a (...) **bíróságai,** ahol a gyermek közvetlenül a jogellenes elvitel, illetve visszatartás előtt szokásos tartózkodási hellyel rendelkezett, olyan, felügyeleti joggal kapcsolatos határozatot hoztak, amely nem vonja maga után a gyermek visszavitelét.

10.a cikk

A joghatóság kikötése (...) ¹¹¹²¹³

- ¹¹ A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:
- „A tartási kötelezettségek nem tartoznak e rendelet hatálya alá, mivel azokat a 4/2009/EK tanácsi rendelet már szabályozza. Az alperes, illetve a tartásra jogosult szokásos tartózkodása helye szerinti bíróságokon felül az e rendelet alapján házassági ügyekben joghatósággal rendelkező bíróságoknak általánosságban joghatósággal kell rendelkezniük a járulékos házastársi vagy házasság felbontása utáni tartási kötelezettségek szabályozása tekintetében a fenti rendelet 3. cikke c) pontjának alkalmazása alapján. Az e rendelet alapján a szülői felelősséggel kapcsolatos kérdésekben joghatósággal rendelkező bíróságoknak általánosságban joghatósággal kell rendelkezniük a járulékos gyermektartási kötelezettségek szabályozása tekintetében a fenti rendelet 3. cikke d) pontjának alkalmazása alapján.”
- ¹² A szöveget preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:
- „Az e rendeletben meghatározott konkrét feltételek teljesülése esetén azon tagállam joghatósága is megállapítható a szülői felelősséggel kapcsolatos kérdésekben, ahol a szülők között házasságfelbontással, különválással vagy a házasság érvénytelenítésével kapcsolatos eljárás van folyamatban, vagy megállapítható egy másik olyan tagállam joghatósága, amelyhez a gyermeket szoros kötelék fűzi, és amelyről a felek vagy előzetesen, legkésőbb a bíróság megkeresésének időpontjában megállapodtak, vagy amelynek joghatósága elfogadását – amennyiben a szóban forgó tagállam joga úgy rendelkezik – az említett eljárás folyamán kifejezetten kinyilvánították, még abban az esetben is, ha a gyermek szokásos tartózkodási helye nem az említett tagállamban található, feltéve hogy e joghatóság gyakorlása a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja.
- A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében az e rendelet szerinti eljárásban részt vevő félnek kell tekinteni a szülőkön kívüli bármely egyéb olyan személyt, aki a nemzeti jog értelmében a szülők által indított eljárásban félként részt vehet, és ennek megfelelően az ilyen fél által az érintett gyermek szülei általi joghatóság-választással szemben a bíróság megkeresésének időpontját követően emelt kifogásnak ki kell zárnia annak megállapítását, hogy a joghatóság kiterjesztését az eljárásban az adott időpontban részt vevő valamennyi fél elfogadja.”
- ¹³ A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:
- „Mielőtt a joghatóság kikötéséről szóló egyezség vagy elfogadás alapján a bíróság a joghatóságát gyakorolja, meg kell vizsgálnia, hogy ez az egyezség vagy elfogadás az érintett felek tájékozott és szabad döntésén alapul-e, és nem annak az eredménye-e, hogy az egyik fél kihasználja a másik fél nehéz helyzetét vagy gyenge pozícióját. A bíróságnak a joghatóság elfogadását az eljárás során a nemzeti joggal és eljárással összhangban kell rögzítenie.”

(...)

(1) Valamely tagállam bírósági joghatósággal rendelkezik a szülői felelősséggel kapcsolatos (...) **kérdésekben**, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) a gyermeket szoros kötelék fűzi az említett tagállamhoz, különösen annál fogva, hogy a szülői felelősség gyakorlóinak **legalább** egyike szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik az adott tagállamban, az **a gyermek korábbi szokásos tartózkodási helye**, vagy a gyermek az adott tagállam állampolgára; (...)
- b) (...) a felek (...), **valamint a szülői felelősség minden egyéb gyakorlója is:**
 - i. legkésőbb a bíróság megkeresésének időpontjában **szabad akaratából elfogadta az adott joghatóságot**; vagy
 - ii. **az eljárás folyamán kifejezetten kinyilvánította az adott joghatóság elfogadását, és a bíróság gondoskodott arról, hogy mindegyik fél tájékoztatást kapjon a bíróság joghatóságával szembeni kifogásemelési jogáról; és**
- c) e joghatóság **gyakorlása** a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja.

(1a) A joghatóságnak az (1) bekezdés b) pontjában említett elfogadását írásban kell kifejezni, és keltezéssel és az érintett felek aláírásával kell ellátni, vagy a nemzeti joggal és eljárással összhangban bele kell foglalni a bíróság nyilvántartásába. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékűnek tekintendő az írásos formával. Azon személyek, akik a bíróság megkeresése után válnak az eljárásban részt vevő félle, a bíróság megkeresése után is kifejezhetik egyetértésüket. A részükről felmerülő ellenvetés hiányában úgy tekintendő, hogy hallgatólagosan egyetértésüket adták.

(2) A felek eltérő megállapodása kivételével az (1) (...)bekezdésben megállapított joghatóság azonnal megszűnik, amint:

a) az adott eljárásban hozott határozattal szemben már nincs helye rendes jogorvoslatnak; vagy

b) az eljárás (...) egyéb okból lezárult.

(...)

(3) Az (1) bekezdés b) pontjának ii. alpontjában biztosított joghatóság kizárólagos.

11. cikk

A gyermek jelenléte szerinti (...) joghatóság¹⁴

(1) Amennyiben (...) **a gyermek** szokásos tartózkodási helye nem állapítható meg, és a 10a. cikk alapján nem határozható meg a joghatóság, annak a tagállamnak a (...) **bíróságai** rendelkeznek joghatósággal, amelynek területén a gyermek jelen van.

(2) (...) Az (1) bekezdés **szerinti joghatósági** szabály a menekült gyermekekre, illetve azokra a gyermekekre is alkalmazandó, akik a (...) **szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban** zajló zavargások miatt külföldre kerültek.

¹⁴ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Amennyiben a gyermek szokásos tartózkodási helye nem állapítható meg, és a joghatóság kikötéséről szóló egyezség alapján sem határozható meg a joghatóság, annak a tagállamnak a bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelynek területén a gyermek jelen van. A jelenlét ezen szabályát a menekült gyermekekre, illetve azokra a gyermekekre is alkalmazni kell, akik a szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban zajló zavargások miatt másik országba kerültek. Mindazonáltal, ennek a rendeletnek az 1996. évi Hágai Egyezmény 52. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben való alkalmazása során e joghatósági szabály csak azokra a gyermekekre alkalmazandó, akik valamely tagállamban rendelkeztek szokásos tartózkodási hellyel azt megelőzően, hogy az adott tagállamot elhagyni kényszerültek. Amennyiben a gyermek a lakóhelyének kényszerű elhagyása előtti szokásos tartózkodási helye harmadik országban volt, az 1996. évi Hágai Egyezmény menekült gyermekekre és külföldre került gyermekekre vonatkozó joghatósági szabálya alkalmazandó.”

12. (...) cikk

A joghatóság más tagállam bíróságához való áttétele (...) ¹⁵

(1)(...) **Kivételes körülmények esetén** valamely tagállamnak az ügy érdemét illetően joghatósággal rendelkező **bírósága**, amennyiben (...) úgy ítéli meg, hogy egy olyan másik tagállam (...) **bírósága**, amelyhez a gyermeket különös kötelék fűzi, az adott esetben alkalmasabb a gyermek mindenek felett álló érdekének (...) (...) **elbírálására, az egyik fél kérésére vagy hivatalból** felfüggesztheti az eljárást vagy (...) annak (...) **egy konkrét részét**, és (...):

- a) **egy vagy több** fél számára **határidőt írhat elő**, amelyen belül (...) **tájékoztatniuk kell a** másik tagállam **bíróságát** (...) **a függőben lévő eljárásról, valamint a joghatóság áttételének és a kérelem adott bíróság előtti benyújtásának a lehetőségéről**; vagy
- b) felkérheti egy másik tagállam (...) **bíróságát** arra, hogy vállalja a joghatóságot a (...) **(2) bekezdéssel** összhangban.

(...)

¹⁵ A szöveget egy preambulumbekkezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Kivételes körülmények között előfordulhat, hogy nem a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bírósága a legmegfelelőbb arra, hogy az ügyben eljárjon. Kivételes jelleggel és bizonyos feltételek teljesülése esetén a joghatósággal rendelkező bíróság számára lehetővé kell tenni, hogy áttegyé az adott ügyben fennálló joghatóságát egy másik tagállam bíróságára, amennyiben ez utóbbi bíróság alkalmasabb az adott ügyet illetően a gyermek mindenek felett álló érdekének elbírálására, ám erre kötelezni nem lehet. A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a tagállami bíróságok csak olyan más tagállambeli bíróságra tehetik át a szülői felelősséggel kapcsolatos kérdésekben fennálló joghatóságukat, amelyhez az érintett gyermeket „különös kötelék” fűzi; e kötelék döntő elemeit e rendelet kimerítő jelleggel felsorolja.

A joghatósággal rendelkező bíróságnak csak akkor szabad ilyen kéréssel fordulnia egy másik tagállam bíróságához, ha előző, az eljárást felfüggesztő és a joghatóság áttételét kérő határozata már jogerőre emelkedett – feltéve hogy azzal szemben a nemzeti jog alapján van helye jogorvoslatnak.”

(2) A másik tagállam bírósága – amennyiben az ügy sajátos körülményei folytán ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét – a joghatóságot az azt követő hat héten belül fogadhatja el, hogy:

- a) az (1) bekezdés a) pontjával összhangban megkeresték; vagy
- b) az (1) bekezdés b) pontjával összhangban felkérést intéztek hozzá.

A másodikként megkeresett vagy a joghatóság elfogadására felkért bíróság késedelem nélkül értesíti az elsőként megkeresett bíróságot. Elfogadás esetén az elsőként megkeresett bíróság megállapítja joghatóságának hiányát.

(3) Amennyiben az elsőként megkeresett bíróság nem kapta meg egy másik tagállam bíróságától a joghatóság elfogadására vonatkozó értesítést hét héttel azt követően, hogy:

- a) lejárt az (1) bekezdés a) pontjával összhangban a felek számára kérelmük más tagállami bíróság előtti benyújtására szabott határidő; vagy
- b) az adott bíróság megkapta az (1) bekezdés b) pontjával összhangban hozzá intézett felkérést;

továbbra is maga gyakorol joghatóságot.

(4) A gyermek akkor tekintendő úgy, mint akit különös kötelék fűz valamely tagállamhoz az (1) bekezdésben említettek szerint, amennyiben az adott tagállam:

- a) vált a gyermek szokásos tartózkodási helyévé azt követően, hogy az (1) bekezdésben említett (...) **bíróságot** megkeresték;(...)
- b) a gyermek korábbi szokásos tartózkodási helye;(...)
- c) **a gyermek** (...)állampolgársága szerinti (...) **állam**;(...)
- d) a szülői felelősség gyakorlójának szokásos tartózkodási helye; vagy
- e) az a hely, ahol a gyermek vagyona található, és az ügy a gyermek védelmét szolgáló intézkedésekre vonatkozik e vagyon kezelésével, megóvásával vagy rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban.

(5) Amennyiben a bíróság kizárólagos joghatóságának megállapítására a 10a. cikk alapján került sor, ez a bíróság nem adhatja át a joghatóságot egy másik tagállam bíróságának.

12a. cikk

Joghatósággal nem rendelkező tagállam bírósága általi felkérés a joghatóság áttételére¹⁶

(1) Kivételes körülmények esetén – és a 9. cikk sérelme nélkül –, ha egy olyan tagállam bírósága, amely e rendelet alapján nem rendelkezik joghatósággal, de amely tagállamhoz a gyermeket a 12. cikk (4) bekezdésével összhangban különös kötelék fűzi, úgy véli, hogy az adott esetben alkalmasabb a gyermek mindenek felett álló érdekének elbírálására, felkérheti a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bíróságát a joghatóság áttételére.

(2) A felkért bíróság – abban az esetben, ha úgy véli, hogy az eset konkrét körülményeinél fogva ez áll a gyermek mindenek felett álló érdekében –, a felkérés kézhezvételétől számított hat héten belül elfogadhatja a joghatósága áttételére irányuló kérést, és erről késedelem nélkül tájékoztatnia kell azt a bíróságot, amelytől a felkérés érkezett. Az áttételt kérő bíróság csak akkor gyakorolhatja a joghatóságot, ha kérése elfogadására ezen határidőn belül sor került.

¹⁶ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Számtalan kivételes körülmények esetén, az adott ügy vonatkozásában a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevétele mellett lehetővé kell tenni, hogy az olyan tagállam bírósága, amely e rendelet alapján nem rendelkezik joghatósággal, de amely tagállamhoz a gyermeket e rendelet szerinti különös kötelék fűzi, a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam illetékes bíróságától a joghatóság áttételét kérje. Nem helyénvaló azonban ennek engedélyezése a gyermek jogellenes elvitele vagy a gyermek jogellenes visszatartása esetén. Ezen illetékes konkrét bíróságot a felkért tagállam nemzeti joga alapján indokolt azonosítani.

A joghatóság áttétele, függetlenül attól, hogy a saját joghatóságát áttenni kívánó bíróság kezdeményezi-e vagy a joghatóságot megszerezni kívánó bíróság, kizárólag arra a konkrét esetre lehet érvényes, amelyre vonatkozóan kezdeményezték. Attól az időponttól, amikor lezárul az az eset, amelyre vonatkozóan a joghatóság áttételét kérték és megadták, a joghatóság áttétele nem járhat további joghatással a későbbi eljárások tekintetében.”

13. cikk

Fennmaradó joghatóság

Amennyiben egyetlen tagállam (...) **bírósága** sem rendelkezik joghatósággal a 7–11. cikk alapján, a joghatóságot minden tagállamban az adott tagállam joga határozza meg.¹⁷

14. (...) cikk

Sürgős esetekben hozott ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések¹⁸

¹⁷ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Az »adott tagállam joga« fogalmának magában kell foglalnia az adott tagállamban hatályos nemzetközi eszközöket is.”

¹⁸ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Ez a rendelet nem gátolja meg az ügy érdemére vonatkozóan joghatósággal nem rendelkező valamely tagállam bíróságait abban, hogy sürgős esetekben ideiglenes, illetve biztosítási intézkedéseket hozzanak az adott tagállamban tartózkodó gyermek személye vagy vagyona tekintetében. E rendelet alapján egyetlen más tagállamban sem kell elismerni és végrehajtani ezeket az intézkedéseket, azok kivételével, amelyeket az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kockázat minimálisra csökkentése érdekében hoztak.

Az e kockázat minimálisra csökkentése érdekében hozott intézkedéseknek hatályban kell maradniuk mindaddig, amíg a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam valamely bírósága meg nem hozta az általa megfelelőnek ítélt intézkedéseket.

Amennyiben a gyermek mindenek felett álló érdekének védelme úgy kívánja, a bíróságnak közvetlenül vagy a központi hatóságokon keresztül tájékoztatnia kell az e rendelet alapján az ügy érdemére vonatkozóan joghatósággal rendelkező tagállam bíróságát a meghozott intézkedésekről. E tájékoztatás elmulasztása azonban önmagában nem szolgálhat indokul az intézkedés elismerésének megtagadására.

Amennyiben az ügy érdemére vonatkozó kérelemmel egy olyan bíróságot keresnek meg, amely csak ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések meghozatalára rendelkezik joghatósággal, a bíróság hivatalból megállapítja joghatóságának hiányát.”

(1)Sürgős esetekben valamely tagállam (...) **bíróságai még akkor is** joghatósággal rendelkeznek arra, hogy **az adott tagállam joga szerint alkalmazható** ideiglenes, illetve biztosítási intézkedéseket hozzanak az alábbiak tekintetében, (...) **ha az ügy érdemét tekintve egy másik tagállam bírósága rendelkezik joghatósággal (...):**

a) az adott tagállamban tartózkodó gyermek; vagy

b) egy gyermeknek az adott tagállamban található vagyona.

(2)Amennyiben a gyermek mindenek felett álló érdekének védelme úgy kívánja, azon (...) **bíróságnak**, amely (...) **ezeket** az intézkedéseket meghozta, **a 67a. cikkel összhangban** közvetlenül, vagy a 60. cikk szerint kijelölt központi hatóságokon keresztül **haladéktalanul** értesítenie kell **az e rendelet 7. cikke alapján** joghatósággal rendelkező tagállam **bíróságát vagy illetékes hatóságát, vagy adott esetben** az ügy érdemét illetően e rendelet alapján **joghatósággal rendelkező bármely tagállami bíróságot.**

(3)Az (1) bekezdés alapján hozott intézkedések hatályukat veszítik, amint az e rendelet szerint az ügy érdemét tekintve joghatósággal rendelkező tagállam (...) **bírósága** megtette az általa megfelelőnek ítélt intézkedéseket.

Adott esetben az említett bíróság a 67a. cikkel összhangban közvetlenül, vagy a 60. cikk szerint kijelölt központi hatóságokon keresztül tájékoztathatja határozatáról azt a bíróságot, amely az ideiglenes, illetve biztosítási intézkedéseket meghozta.

(1) Amennyiben valamely tagállam (...) bíróságán egy e rendelet hatályán kívül eső ügyben folyó eljárás kimenetele (...) a szülői felelősséggel kapcsolatos előkérdés elbírálásától függ, az adott tagállam bírósága az adott eljárás vonatkozásában még abban az esetben is elbíráhatja az előkérdést, ha e rendelet alapján nem rendelkezik joghatósággal.

(2) Az előkérdések (1) bekezdés szerinti elbírálása csak abban az eljárásban válthat ki joghatást, amelynek céljaira arra sor került.

¹⁹

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Amennyiben az e rendelet alapján joghatósággal nem rendelkező tagállam valamely bírósága előtt folytatott eljárás kimenetele az e rendelet hatálya alá tartozó előkérdés elbírálásától függ, e rendelet nem akadályozhatja meg, hogy az említett tagállam bíróságai a szóban forgó kérdést elbírálják. Ezért amennyiben az eljárás tárgya például egy olyan öröklési jogvita, amelyben a gyermek érintett, és az eljárásban való képviselőre meghatalmazott gyámot kell kinevezni, az öröklési jogvita ügyében joghatósággal rendelkező tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy gyámot nevezzen ki az előtte folyó eljárások céljából, függetlenül attól, hogy e rendelet alapján joghatósággal rendelkezik-e szülői felelősségre vonatkozó ügyekben. Az ilyen elbírálás csak azokban az eljárásokban válthat ki joghatást, amelyekre az elbírálás vonatkozott.

Ha egy tagállami bíróság előtt folytatott hagyatéki eljárás során egy gyermek nevében hozott vagy hozandó jognyilatkozat érvényessége bírósági engedélyezést vagy jóváhagyást igényel, még abban az esetben is lehetővé kell tenni a tagállam számára, hogy határozzon a jognyilatkozat engedélyezéséről vagy jóváhagyásáról, ha e rendelet alapján nem rendelkezik joghatósággal. A »jognyilatkozat« kifejezésnek magában kell foglalnia például az örökség elfogadását vagy visszautasítását, illetve a felek között a hagyatéki osztályról létrejött egyezséget.”

(3)Ha egy tagállam valamely bírósága előtt folytatott hagyatéki eljárás során egy gyermek nevében hozott vagy hozandó jognyilatkozat érvényessége bírósági engedélyezést vagy jóváhagyást igényel, e tagállam bírósága még abban az esetben is határozhat a jognyilatkozat engedélyezéséről vagy jóváhagyásáról, ha e rendelet alapján nem rendelkezik joghatósággal.

(4)A 14. cikk (2) bekezdése ennek megfelelően alkalmazandó.

3. SZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

15. cikk

A bíróság megkeresése²⁰

²⁰

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Ez a rendelet meghatározza, hogy egy bíróság mikor tekintendő megkeresettnek a rendelet alkalmazásával összefüggésben. Tekintettel a tagállamokban alkalmazott két különböző rendszerre, amelyek szerint az eljárást megindító iratot elsőként vagy az alperesnek kell kézbesíteni, vagy a bírósághoz kell benyújtani, elegendőnek kell tekinteni az első lépés nemzeti jog szerinti megtételét, feltéve hogy a kérelmező a későbbiekben nem mulasztja el a második lépés végrehajtása érdekében számára a nemzeti jog által előírt intézkedések megtételét.

A közvetítésnek és az egyéb alternatív vitarendezési módszereknek a bírósági eljárásokban is tapasztalt növekvő jelentőségét figyelembe véve a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint egy bíróság megkeresettnek tekintendő az eljárást megindító irat, illetve az azzal egyenértékű irat bírósághoz történő benyújtásának időpontjában is azokban az esetekben, amikor az eljárást a vita békés rendezésének megkísérlése céljából az eljárást kezdeményező fél kérésére időközben felfüggesztették, és az eljárást megindító iratot még nem kézbesítették az alperes részére, továbbá az alperesnek még nem volt tudomása az eljárásról, illetve semmilyen módon nem vett részt abban, feltéve hogy a kérelmező ezt követően nem mulasztotta el megtenni az alperes részére történő kézbesítés érdekében számára előírt intézkedéseket.

A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a perfüggőséget illetően azt az időpontot, amikor egy nemzeti békéltető hatóság előtt kötelező békéltető eljárást indítottak, »bíróság« megkeresési időpontjának kell tekinteni.”

Egy bíróság megkeresettnek tekintendő:

- a) az eljárást megindító irat, illetve azzal egyenértékű irat bírósághoz történő benyújtásának időpontjában, amennyiben a kérelmező ezt követően nem mulasztja el az alperes részére történő kézbesítés érdekében számára előírt intézkedések megtételét;
- b) amennyiben az iratot a bírósághoz való benyújtás előtt kell kézbesíteni, abban az időpontban, amikor azt a kézbesítésért felelős hatóság megkapja, feltéve hogy a kérelmező a későbbiekben nem mulasztja el az iratnak a bírósághoz történő benyújtása érdekében számára előírt intézkedések megtételét; vagy
- c) **ha a bíróság hivatalból indít eljárást, abban az időpontban, amikor a bíróság meghozza az eljárás megindításáról szóló határozatát, vagy ha nem kötelező ilyen határozatot hozni, abban az időpontban, amikor a bíróság iktatja az ügyet.**

17. cikk

A joghatóság vizsgálata²¹

Amennyiben (...) valamely tagállam **bíróságához** olyan keresetet nyújtanak be, amely tekintetében e rendelet értelmében nem rendelkezik joghatósággal **az ügy érdemét illetően**, és amely tekintetében e rendelet **értelmében** más tagállam (...) **bírósága** joghatósággal rendelkezik (...) **az ügy érdemét illetően**, a bíróság hivatalból megállapítja joghatóságának hiányát.

²¹

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Amennyiben valamely tagállam bíróságához olyan keresetet nyújtanak be, amely tekintetében e rendelet értelmében nem rendelkezik joghatósággal az ügy érdemét illetően, és amely tekintetében e rendelet értelmében más tagállam bírósága joghatósággal rendelkezik az ügy érdemét illetően, a bíróságnak hivatalból meg kell állapítania joghatóságának hiányát. E bíróság számára ugyanakkor mérlegelési jogkört kell biztosítani arra, hogy e rendelet alapján kérje a joghatóság áttételét, erre azonban nem kötelezhető.”

18. cikk

Az elfogadhatóság vizsgálata

(1) Amennyiben egy olyan alperes, aki egy másik államban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, mint az a tagállam, ahol az eljárás megindult, nem jelenik meg, a joghatósággal rendelkező bíróság az eljárást felfüggeszti, amíg meg nem bizonyosodik arról, hogy az alperes a védelméről történő intézkedéshez megfelelő időben átvette az eljárást megindító iratot vagy egy azzal egyenértékű iratot, illetve az ehhez szükséges minden intézkedés megtörtént.

(2) Az 1393/2007/EK rendelet 19. cikkét kell alkalmazni e cikk (1) bekezdése helyett, ha az eljárást megindító iratot vagy egy azzal egyenértékű iratot a fent említett rendelet alapján kellett továbbítani egyik tagállamból a másikba.

(3) Amennyiben az 1393/2007/EK rendelet nem alkalmazandó, a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, 1965. november 15-én kelt Hágai Egyezmény 15. cikkét kell alkalmazni, amennyiben az eljárást megindító iratot, illetve egy azzal egyenértékű iratot a fent említett egyezmény alapján kellett külföldre továbbítani.

19. cikk

Perfüggőség és összefüggő eljárások²²

(1) Amennyiben több tagállam (...) **bíróságai** előtt is (...) **indítottak** ugyanazon felek közötti házasságfelbontással, különválással vagy a házasság érvénytelenítésével kapcsolatos eljárást, a később megkeresett (...) **bíróság** az elsőként megkeresett (...) **bíróság** joghatóságának megállapításáig hivatalból felfüggeszti az eljárást.

(2) Amennyiben több tagállam (...) **bíróságai** előtt is (...) **indítottak** azonos jogalaptól származó, ugyanarra a gyermekekre vonatkozó szülői felelősséggel kapcsolatos eljárást, a később megkeresett (...) **bíróság** az elsőként megkeresett (...) **bíróság** joghatóságának megállapításáig hivatalból felfüggeszti az eljárást. **Ez a rendelkezés nem alkalmazandó azokra az esetekre, amikor az egyik bíróság joghatósága kizárólag a 14. cikkben alapul.**

(3) Amennyiben az elsőként megkeresett (...) **bíróság** joghatóságát megállapítják, a később megkeresett (...) **bíróság** az előbbi (...) **bíróság** javára megállapítja saját joghatóságának hiányát. Ebben az esetben az a fél, aki a később megkeresett (...) **bíróságnál indított** eljárást, azt az elsőként megkeresett (...) **bíróságnál** is megindíthatja.

(4) Amennyiben olyan tagállami bíróság megkeresésére kerül sor, amelyre a joghatóság 10a. cikk szerinti elfogadása kizárólagos joghatóságot ruházott, más tagállamok bíróságainak fel kell függeszteniük eljárásaikat, ameddig a joghatóság elfogadása alapján megkeresett bíróság ki nem jelenti, hogy nem rendelkezik az elfogadás alapján megállapított joghatósággal.

(5) Ha és amilyen mértékben az elfogadott bíróság az elfogadással összhangban megállapítja kizárólagos joghatóságát, akkor egy másik tagállam bármely bírósága a szóban forgó bíróság javára megállapítja joghatósága hiányát.

²² Lásd a 20. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

A gyermek véleménynyilvánításhoz való joga²³

(1) A tagállamok (...) **bíróságainak** az e fejezet 2. szakasza szerinti joghatóságuk gyakorlásakor (...) **a nemzeti joggal és eljárásokkal összhangban**²⁴ **biztosítaniuk kell**, (...) hogy az ítélőképessége birtokában lévő gyermek valódi és tényleges lehetőséget kapjon arra, hogy az eljárás alatt (...) **akár közvetlenül, akár képviselőn vagy megfelelő szerven keresztül** szabadon kifejezhesse (...) **véleményét**.

(2) Amennyiben a bíróság a nemzeti joggal és eljárásokkal összhangban lehetőséget biztosít a gyermeknek az e cikk szerinti véleménynyilvánításra, (...) a gyermek korára és érettségi fokára figyelemmel kellően tekintetbe kell vennie **a gyermek** (...) véleményét (...).

²³ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Az e rendelet szerinti szülői felelősségre vonatkozó eljárások, valamint az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárások során az eljárás tárgyát képező és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára – a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban – alapelveként valódi és tényleges lehetőséget kell teremteni a véleménye kifejezésére, és a gyermek mindenek felett álló érdekének vizsgálatakor e véleményt kellően figyelembe kell venni. Az Európai Unió Alapjogi Chartája 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete gyermekjogi egyezménye 12. cikkének fényében a gyermekeknek a véleményük szabad kifejezésére biztosított lehetőség fontos szerepet játszik e rendelet alkalmazásában. A rendeletnek ugyanakkor lehetővé kell tennie, hogy azt, hogy ki hallgatja meg a gyermeket és hogyan, a tagállamok nemzeti joga és eljárásai határozzák meg. Következésképpen e rendelet nem hivatott meghatározni, hogy a gyermeket személyesen a bírónak vagy egy, a bíróságnak utólag jelentést tevő, kifejezetten erre kiképzett szakértőnek kell-e meghallgatnia, vagy hogy a gyermeket a tárgyalóteremben, egyéb helyen vagy egyéb módon kell-e meghallgatni. Emellett, noha a meghallgatás a gyermek joga, az nem jelenthet abszolút kötelezettséget, hanem a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve kell arról dönteni, például azokban az ügyekben, ahol a felek közötti egyezség jött létre.”

²⁴ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekezdést.

III. FEJEZET

GYERMEKEK JOGELLENES KÜLFÖLDRE VITELE²⁵

21. cikk

A gyermek visszavitele az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján

Amennyiben egy személy, intézmény vagy más szerv a felügyeleti jog vélt megsértése miatt **közvetlenül vagy egy központi hatóság segítségével** egy tagállam bíróságához folyamodik kérelemmel azért, hogy az az **1980. évi Hágai Egyezmény** (...) alapján határozatban rendelje el annak a **16 éven aluli** gyermeknek a visszavitelét, akit jogellenesen elvittek, illetve visszatartanak egy, a közvetlenül a jogellenes elvitele, illetve visszatartása előtti szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamba, illetve tagállamban, akkor (...) **az 1980. évi Hágai Egyezményt kiegészítő jelleggel a (...) 21a–26a. cikket és a VI. fejezetet** kell alkalmazni.

²⁵ A szöveget egy preambulumbekazdással kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A tagállamoknak – az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján történő visszaviteli eljárások lehető leggyorsabb lebonyolítása érdekében – a nemzeti bíróságaik szervezetrendszerével összhangban mérlegelniük kell, hogy ezen eljárások esetében a joghatóságot a lehető legkisebb számú bíróságra koncentrálják. A gyermekek jogellenes elvitelét érintő ügyekkel kapcsolatos joghatóságot koncentrállhatják az egész országban egyetlen bíróságra vagy korlátozott számú bíróságra, kiindulási pontként például a fellebbviteli bíróságok számát használva, és a gyermekek jogellenes külföldre vitelét érintő ügyeket minden fellebbviteli bírósági kerületen belül egy elsőfokú bíróságra koncentrállva.”

21a. cikk

A kérelmek központi hatóságok általi kézhezvétele és feldolgozása

(1) A megkeresett központi hatóságnak a 21. cikkben említett, az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján tett kérelmeket gyorsan kell feldolgoznia.

(2) Ha a megkeresett tagállam központi hatóságához a 21. cikkben említett kérelem érkezik, e hatóságnak a kérelem beérkezésének dátumától számított 5 munkanapon belül vissza kell igazolnia a kérelem kézhezvételét. Indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell a megkereső tagállam központi hatóságát vagy adott esetben a kérelmezőt, hogy milyen első lépésekre került sor vagy fog sor kerülni a kérelem feldolgozása érdekében, és ha szükséges, további dokumentumokat és információkat kérhet.

(...)

23. cikk

Gyorsított bírósági eljárások (...)²⁶

²⁶ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Minden bírósági szintnek hat héten belül kell döntést hoznia, kivéve ha ezt rendkívüli körülmények meggátolják. Az alternatív vitarendezési formák használatának ténye önmagában nem minősülhet a határidő túllépésére lehetőséget adó rendkívüli körülménynek. Mindamellett felmerülhetnek rendkívüli körülmények az ilyen vitarendezési formák alkalmazása során vagy annak eredményeképp. Elsőfokú bíróságok esetében a hathetes időtartam a bíróság megkeresésének időpontjában kezdődik, felsőbb szinten álló bíróságok esetében pedig akkor, amikor minden szükséges eljárási lépésre sor került. Ilyen lépés lehet többek között az érintett jogrendszerrel függően a fellebbezés kézbesítése az alperesnek – vagy a bíróság helye szerinti tagállamban, vagy egy másik tagállamban –, az iratok és a fellebbezés átadása a fellebbviteli bíróságnak azon tagállamokban, ahol a fellebbezést ahhoz a bírósághoz kell benyújtani, amelynek határozata ellen a fellebbezés irányul, vagy az egyik fél tárgyalás összehívása iránti kérelme, ha az adott nemzeti jog ilyen kérelmet ír elő. A tagállamoknak mérlegelniük kell azt is, hogy a gyermekek jogellenes elviteléről szóló 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a gyermek visszavitelének helyt adó vagy elutasító határozattal szembeni lehetséges fellebbezések számát egyre korlátozzák.”

(1) Annak a bíróságnak, amelyhez a gyermek visszavitele iránti, a 21. cikkben említett kérelmet nyújtanak be, a lehető leggyorsabban kell eljárnia a kérelemmel kapcsolatban, igénybe véve a nemzeti jog szerint rendelkezésre álló leggyorsabb eljárásokat.

(2) Az (...) (1) bekezdés sérelme nélkül, **az elsőfokú bíróságnak** a (...) megkeresését (...) követően legkésőbb hat héten belül határozatot kell hoznia, kivéve, ha azt rendkívüli körülmények meggátolják.

(...)

(3) A magasabb fokú bíróságoknak – kivéve, ha ezt rendkívüli körülmények meggátolják – legkésőbb hat héten belül határozatot kell hozniuk azt követően, hogy az összes szükséges eljárási lépésekre sor került, és a bíróság képessé vált a fellebbezés vizsgálatára, akár tárgyalás útján, akár más módon.

23a. cikk

Alternatív vitarendezés²⁷

A bíróságnak a lehető leghamarabb, az eljárás bármely szakaszában – közvetlenül vagy adott esetben a központi hatóságok segítségével – fel kell kérnie a feleket annak mérlegelésére, hogy hajlandóak-e közvetítésben vagy az alternatív vitarendezés más formáiban való részvételre, kivéve, ha ez ellentétes a gyermek mindenek felett álló érdekével, az adott ügyben nem alkalmas megoldás, vagy ha indokolatlan késedelmet okozna az eljárásban.

24. cikk

(...) A gyermek véleménynyilvánításhoz való joga a visszaviteli eljárásokban

(...) E rendelet 20. cikke az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárások során is alkalmazandó.

²⁷ A szöveget egy preambulumbekazdással kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A gyermekeket érintő összes esetben, és különösen a gyermekek jogellenes külföldre vitelét érintő esetekben, a bíróságoknak mérlegelniük kell a megoldások közvetítés vagy más megfelelő eszköz révén való elérésének a lehetőségét, adott esetben a szülői felelősséggel kapcsolatos határon átnyúló jogvitákban történő közvetítésre szolgáló, már meglévő hálózatok vagy támogató struktúrák segítségét igénybe véve. Az ilyen erőfeszítések azonban nem hosszabbíthatják meg indokolatlanul az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaküldési eljárásokat. Előfordulhat továbbá, hogy a közvetítés nem alkalmas megoldás, mindenekelőtt a kapcsolati erőszak eseteiben.

Ha az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaküldési eljárások során a szülők megállapodnak a gyermek visszaviteléről vagy vissza nem viteléről és emellett a szülői felelősség más területeiről is egyezsége jutnak, e rendelet bizonyos körülmények esetén lehetővé teszi számukra, hogy megállapodjanak abban, hogy az 1980. évi Hágai Egyezmény szerint megkeresett bíróság bír joghatósággal kötelező jogi erőre emelni az egyezségüket, mégpedig vagy az egyezésnek egy azt jóváhagyó határozatba foglalásával, vagy pedig a nemzeti jog és eljárásrend által lehetővé tett egyéb formában. A joghatóságot koncentráló tagállamoknak ezért mérlegelniük kell, hogy az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárással megkeresett bíróság számára lehetővé teszik-e, hogy abban az esetben is gyakorolja a felek által az egyezésükben e rendelet alapján, a szülői felelősségre vonatkozóan kikötött joghatóságot, ha a felek az említett visszaviteli eljárás során jutottak egyezésre.”

A gyermek visszavételére vonatkozó eljárás²⁸

28

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Lehetővé kell tenni azon tagállam bírósága számára, ahová a gyermeket jogellenesen elvitték vagy ahol jogellenesen visszatartják, hogy egyedi, kellően indokolt esetekben az 1980. évi Hágai Egyezményben biztosított lehetőség szerint elutasítsa a gyermek visszavitele iránti kérelmet. Ezt megelőzően azonban mérlegelnie kell, hogy sor került-e vagy sor kerülhet-e megfelelő biztosítási intézkedések meghozatalára a gyermek mindenek felett álló érdekét fenyegető olyan kockázatok kiküszöbölésére, amelyek miatt az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja szerint nem kerülhetne sor a gyermek visszavételére.

Azokban az esetekben, ha a bíróság azt mérlegeli, hogy kizárólag az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja alapján tagadja meg a gyermek visszavételét, nem teheti meg azt, ha a visszavittet kérő fél biztosítja a bíróságot, vagy ha a bíróság egyéb módon bizonyosságot szerez arról, hogy megfelelő intézkedésekre került sor a gyermek visszavételét követő védelmének biztosítása érdekében. Ilyen intézkedésre példa lehet többek között az érintett tagállamban kiadott bírósági határozat, amely elrendeli a kérelmező távoltartását a gyermektől; az érintett tagállam által hozott ideiglenes, illetve biztosítási intézkedés, amely engedélyezi, hogy a gyermek az őt jogellenesen külföldre vivő szülővel mint elsődleges gondviselővel maradjon, amíg a visszavittet követően az érintett tagállamban meg nem születik a felügyeleti jog érdemét érintő határozat; vagy annak igazolása, hogy a kezelésre szoruló gyermek számára rendelkezésre állnak a megfelelő orvosi létesítmények. Az, hogy az adott ügyben melyik intézkedéstípus a megfelelő, attól a konkrét kockázattól függ, amelynek a gyermek a visszavittelét követően ilyen intézkedések hiányában valószínűleg ki lenne téve. Az azt megállapítani kívánó bíróságnak, hogy sor került-e megfelelő intézkedésekre, elsősorban a felekre kell hagyatkoznia és szükség esetén, ha ez alkalmas megoldás, segítséget kell kérnie a központi hatóságoktól vagy a bírói hálózatokban – különösen a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózatban és a Bírák Nemzetközi Hágai Hálózatában – részt vevő bíraktól.

A bíróság a megfelelő esetekben továbbá elrendelhet az e rendelet alapján ahhoz szükséges ideiglenes, illetve biztosítási intézkedéseket is, hogy minimálisra csökkenjen a gyermekben a visszavittel okozott testi vagy lelki károsodás kockázata, amely kockázat ilyen intézkedések hiányában a visszavittel iránti kérelem elutasításához vezetne. Ezek az ideiglenes intézkedések és azok mozgása nem késleltethetik a hágai visszaviteli eljárást, és nem sérthetik a joghatóság megosztását az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárással megkeresett bíróság, valamint az e rendelet értelmében a szülői felelősség érdemére vonatkozóan joghatósággal rendelkező bíróság között. Szükség esetén a bíróságnak – a központi hatóságok vagy a bírói hálózatokban, különösen a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózatban és a Bírák Nemzetközi Hágai Hálózatában részt vevő bírák segítségével – konzultálnia kell a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bíróságával vagy illetékes hatóságaival. A fenti intézkedéseket az összes tagállamban el kell ismerni és végre kell hajtani, ideértve az e rendelet szerint joghatósággal rendelkező tagállamokat is, amíg egy ilyen tagállam illetékes bírósága meg nem hozza az általa megfelelőnek ítélt intézkedéseket. Ilyen intézkedés lehet például annak kimondása, hogy a gyermeknek továbbra is az elsődleges gondviselőjével kell maradnia, vagy annak rendezése, hogy hogyan történik a gyermekkel való kapcsolattartás a visszavittel követően mindaddig, amíg a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti bíróság meg nem hozza az általa megfelelőnek vélt intézkedéseket. Ez nem sértheti a szokásos tartózkodási hely szerinti bíróságnak a gyermek visszavittelét követően meghozott intézkedéseit vagy határozatait.”

(1) A bíróság nem tagadhatja meg a gyermek visszavételére irányuló kérelmet, **ha a gyermek visszavételét kérelmező személy nem kapott lehetőséget a meghallgatásra.**

(1a) A bíróság, a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevétele mellett, az eljárás bármely szakaszában a 14. cikkel összhangban megvizsgálhatja, hogy kell-e biztosítani a gyermek és a gyermek visszavételét kérelmező személy közötti kapcsolattartást.

(2) Azokban az esetekben, ha a bíróság azt mérlegeli, hogy kizárólag az 1980. évi Hágai Egyezmény (...) 13. cikke első bekezdésének b) pontja alapján **tagadja meg a gyermek visszavételét, nem teheti meg azt, ha (...) a visszavittet kérő fél elegendő bizonyítékkal biztosítja a bíróságot, vagy ha a bíróság egyéb módon bizonyosságot szerez** arról, hogy megfelelő intézkedésekre került sor a gyermek visszavételét követő védelmének biztosítása érdekében.

(3)(...) A (2) bekezdés alkalmazásában a bíróság (...) konzultálhat a gyermek jogellenes elvételét, illetve visszatartását közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam illetékes hatóságaival, **a 67a. cikkel összefüggésben** közvetlenül, vagy pedig a központi hatóságok segítségével (...).

(4)A bíróság adott esetben a gyermek visszavételének elrendelésekor (...) az e rendelet (...) 14. cikkével összhangban ideiglenes, illetve biztosítási intézkedéseket is hozhat (...) annak érdekében, hogy megvédje a gyermeket az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontjában említett súlyos kockázattól, amennyiben az ilyen intézkedések vizsgálata és meghozatala nem késleltetné indokolatlanul a visszaviteli eljárást.

(...)

(5)(...) A gyermek visszavitelét elrendelő határozatot az esetleges fellebbezés ellenére ideiglenesen alkalmazandónak lehet nyilvánítani (...), ha a gyermeknek a fellebbezéssel kapcsolatos határozatot megelőző visszavitelét a gyermek mindenek felett álló érdeke megköveteli.²⁹

(...)

25a. cikk

A gyermek visszavitelét elrendelő határozatok végrehajtása

(1)A végrehajtásban illetékes hatóságnak, amelyhez a gyermeknek egy másik tagállamba történő visszavitelét elrendelő határozat végrehajtására irányuló kérelem érkezett, a kérelmet gyorsan fel kell dolgoznia.

(2)Amennyiben a végrehajtási eljárások elindításától számított hat héten belül nem kerül sor a határozat végrehajtására, a végrehajtást kérő félnek vagy a végrehajtás szerinti tagállam központi hatóságának joga van a késés indokolását kérni a végrehajtó hatóságtól.

(...)

²⁹

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A nemzeti jog meghatározhatja, hogy melyik bíróság nyilváníthatja ideiglenesen végrehajthatónak a határozatot”.

26a. cikk

A gyermek visszavitele iránti kérelemnek az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja és 13. cikkének második bekezdése alapján történő elutasítását követő eljárás³⁰

30

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Amennyiben azon tagállam bírósága, ahová a gyermeket jogellenesen vitték vagy ahol jogellenesen visszatartják, úgy határoz, hogy elutasítja a gyermek 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszavitele iránti kérelmet, a bíróságnak határozatában kifejezetten hivatkoznia kell arra, hogy a kérelmet az 1980. évi Hágai Egyezmény mely cikkei alapján utasította el. A visszavitel iránti kérelmet elutasító határozatot – függetlenül attól, hogy az jogerős vagy még megfellebbezhető – felválthatja egy későbbi, a gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bírósága által a felügyeleti jogot érintő eljárásban hozott határozat. Ezen eljárás során minden körülményt alaposan meg kell vizsgálni, figyelembe véve a gyermek mindenképp álló érdekét és többek között – de nem kizárólag – a szülők magatartását. Amennyiben a felügyeleti jogok érdeméről szóló határozat a gyermek visszavitelét rendeli el, a visszavitelnek anélkül végrehajthatónak kell lennie, hogy az említett határozat elismeréséhez és végrehajtásához bármely tagállamban külön eljárást írnanak elő.

A gyermek visszavitele iránti kérelmet elutasító bíróságnak hivatalból ki kell adnia egy tanúsítványt az e rendeletben meghatározott, megfelelő formában. E tanúsítvány célja tájékoztatni a feleket arról, hogy a gyermek visszavitele iránti kérelmet elutasító határozatról szóló értesítést követő három hónapon belül lehetőségük van megkeresni egy bíróságot a gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban a felügyeleti jog érdemét érintő kérelmekkel. Arról is tájékoztat továbbá, hogy az ilyen eljárások eredményeként hozott, a gyermek visszavitelét előíró határozatok e rendelettel összhangban minden más tagállamban is végrehajthatók.

Amennyiben a felügyeleti jog érdemét érintő eljárás már folyamatban van a gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban akkor, amikor egy az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a gyermek visszavitele iránti kérelemmel megkeresett bíróság kizárólag az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja vagy 13. cikkének második bekezdése alapján elutasítja a gyermek visszavitele iránti kérelmet, az elutasítást kimondó bíróságnak át kell adnia a felügyeleti joggal kapcsolatos eljárással megkeresett bíróságnak a határozata másolatát, a megfelelő tanúsítványt, a tárgyalás leiratát, összefoglalását vagy jegyzőkönyvét, valamint minden olyan egyéb dokumentumot, amelyet lényegesnek tart. A „minden egyéb olyan dokumentum, amelyet lényegesnek tart” meghatározás olyan információkat tartalmazó dokumentumokra vonatkozik, amelyek a felügyeleti joggal kapcsolatos eljárás eredménye szempontjából jelentőséggel bírhatnak, ha ezek az információk magában a visszavitel iránti kérelmet elutasító határozatban nem szerepelnek.

Amennyiben a gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban nincs folyamatban a felügyeleti jog érdemét érintő eljárás, és az egyik fél a gyermek visszavitele iránti kérelmet elutasító bíróságtól kapott tájékoztatást követően az említett tagállam egy bíróságához folyamodik, e félnek be kell adnia a felügyeleti jog érdemét érintő kérelemmel megkeresett bíróságnak az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a visszavitel iránti kérelmet elutasító határozat másolatát, a megfelelő tanúsítványt, valamint a tárgyalás leiratát, összefoglalását vagy jegyzőkönyvét. Ez nem zárja ki, hogy a megkeresett bíróság további, általa lényegesnek tartott olyan információkat tartalmazó dokumentumokat kérjen, amelyek a felügyeleti joggal kapcsolatos eljárás eredménye szempontjából jelentőséggel bírhatnak, ha ezek az információk magában a visszavitel iránti kérelmet elutasító határozatban nem szerepelnek.”

(1) E cikk alkalmazandó, ha a gyermek másik tagállamba történő visszavitele iránti kérelmet elutasító határozat alapja kizárólag az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja vagy 13. cikkének második bekezdése.

(2) Az (1) bekezdésben említett határozatot hozó bíróságnak hivatalból ki kell adnia egy tanúsítványt a [X.] mellékletben szereplő minta alapján. A tanúsítványt a határozat nyelvén kell kiállítani és kiadni. A tanúsítvány a fél kérésére az Európai Unió bármely más nyelvén is kiállítható. Ez nem keletkeztet kötelezettséget a tanúsítványt kiadó bíróság számára, hogy gondoskodjon [a releváns tartalom] fordításáról vagy átírásáról.

(3) Ha abban az időpontban, amikor a bíróság meghozza az (1) bekezdésben említett határozatot, a gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban már megkerestek egy bíróságot a felügyeleti jog érdemének vizsgálatára irányuló eljárás ügyében, a bíróságnak, amennyiben tudomása van ezen eljárásról, az (1) bekezdésben említett határozat dátumától számított egy hónapon belül át kell adnia az említett tagállam bíróságának – közvetlenül vagy a központi hatóságokon keresztül – a következő dokumentumokat:

a) határozatának másolata;

b) a (2) bekezdés alapján kiállított tanúsítvány; és

c) adott esetben a bírósági tárgyalások leirata, összefoglalása vagy jegyzőkönyve és bármely más dokumentum, amelyet lényegesnek ítél.

(4) A gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban található bíróság szükség esetén, a 69. cikkel összhangban előírhatja egy fél számára, hogy gondoskodjon a határozat vagy a tanúsítványhoz a (3) bekezdés c) pontjával összhangban mellékelte egyéb dokumentum fordításáról vagy átírásáról.

(5) Ha a (3) bekezdésben említettektől eltérő esetekben, az (1) bekezdésben említett határozatról szóló értesítéstől számított három hónapon belül az egyik fél a gyermeknek a jogellenes elvitelt, illetve visszatartást közvetlenül megelőző szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamban található bírósághoz folyamodik, hogy attól a felügyeleti jog érdekének vizsgálatát kérje³¹, e félnek a következő dokumentumokat kell benyújtania a bíróságnak:

- a) a határozat másolata;**
- b) a (2) bekezdés alapján kiállított tanúsítvány; és**
- c) adott esetben a gyermek visszavitele iránti kérelmet elutasító bíróság előtt tartott tárgyalások leirata, összefoglalása vagy jegyzőkönyve.**

(6) Az (1) bekezdésben említett, a visszavitel iránti kérelmet elutasító határozat ellenére a (3) és (5) bekezdésben említett eljárás eredményeként hozott, a felügyeleti jog érdekét érintő, a gyermek visszavitelét előíró határozatok e rendelet IV. fejezetével összhangban más tagállamban is végrehajthatók.

³¹ Lásd a 471. cikk (4) bekezdését, amely kimondja, hogy a felülbírálati mechanizmus elindításához vezető tanúsítvány „csak akkor adható ki, ha a bíróság a határozata meghozatalakor figyelembe vette az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja vagy 13. cikkének második bekezdése szerint egy másik tagállamban kibocsátott korábbi határozat indokait és az annak alapjául szolgáló tényeket”.

IV. FEJEZET

ELISMERÉS ÉS VÉGREHAJTÁS

1. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK AZ ELISMERÉSRŐL ÉS A VÉGREHAJTÁSRÓL

1. alszakasz

Elismerés

A határozat elismerése³²³²

A szöveget két preambulumbeközdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

- (R1) „Az igazságszolgáltatás működése iránt az Unióban táplált kölcsönös bizalom indokolja azt az elvet, hogy a tagállamokban házassági ügyekben és szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben hozott határozatokat bármilyen elismerési eljárás nélkül minden tagállamban el kell ismerni. Konkrétan, amikor a megkeresett tagállam illetékes hatóságának egy másik tagállamban hozott, a házasság felbontásának, különválásnak vagy a házasság érvénytelenítésének helyt adó olyan határozatot nyújtanak be, amely ellen már nem lehet fellebbezni az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban, az említett hatóságnak a törvény erejénél fogva, bármilyen külön eljárás előírása nélkül el kell ismernie a határozatot, és annak megfelelően aktualizálnia kell az anyakönyvi nyilvántartását. A jelenlegi rendeletnek megfelelően a nemzeti jogban kell dönteni arról, hogy ezekre az indokokra hivatkozhat-e valamely fél vagy hivatkozhatnak-e azokra hivatalból, a nemzeti jog rendelkezései szerint. Ez nem zárja ki azt, hogy bármely érdekelt fél e rendelettel összhangban kérelmezze azt megállapító határozat meghozatalát, hogy az elismerés megtagadásának az ezen rendeletben említett indokai nem állnak fenn. A kérelem benyújtásának helye szerinti tagállam nemzeti jogában kell rendelkezni arról, hogy ki tekinthető ilyen kérelem benyújtására jogosult érdekelt félnek.”
- (R2) „A határozat elismerése csak akkor tagadható meg, ha az e rendeletben meghatározott, az elismerés megtagadására vonatkozó legalább egy indok fennáll. Az e rendeletben az elismerés megtagadására vonatkozóan felsorolt indokok listája kimerítő, és az itt nem említett okokra, például a perfüggőségi szabály megsértésére nem lehet megtagadási indokként hivatkozni. A szülői felelősséget érintő ügyekben a későbbi határozat mindig a korábbi határozat helyébe lép és joghatással bír a jövőre nézve, amennyiben a határozatok összeegyeztethetetlenek. Ami a gyermeknek biztosított véleménynyilvánítási lehetőséget illeti, egy határozat elismerését nem lehet kizárólag azzal az indokkal megtagadni, hogy az eredetileg eljáró bíróság más módszert használt a gyermek meghallgatásánál, mint amelyet az elismerés helye szerinti tagállam bírósága alkalmazna, mivel a megfelelő módszerről való döntéshozatal az eredetileg eljáró bíróság hatáskörébe tartozik.

Jóllehet a Bíróság esetjoga szerint az Alapjogi Charta 24. cikke és e rendelet értelmében nem követelmény, hogy az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bírósága minden ügyben meghallgatás útján kikérje a gyermek véleményét, és ezzel fenntartja az említett bíróság mérlegelési jogkörét, az esetjog emellett úgy rendelkezik, hogy amennyiben az említett bíróság úgy dönt, hogy lehetővé teszi a gyermek meghallgatását, köteles minden megfelelő intézkedést meghozni a meghallgatás lebonyolítása érdekében, figyelembe véve a gyermek mindenek fölött álló érdekét és az egyes esetek körülményeit e rendelkezések hatékonyságának biztosítása érdekében és azért, hogy valódi és tényleges lehetőséget kínáljon a gyermeknek a véleménynyilvánításra. Az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bíróságának – amennyire lehetséges és minden esetben figyelembe véve a gyermek mindenek fölött álló érdekét – a nemzeti jog értelmében rendelkezésére álló minden eszközt, valamint a nemzetközi igazságügyi együttműködésre vonatkozó különleges jogi eszközöket és adott esetben az 1206/2001/EK rendelet által biztosított eszközöket is igénybe kell vennie.

Azon tagállam, amelyben az elismerést kérik, nem tagadhatja meg az elismerést, amennyiben az e rendelet által lehetővé tett megtagadási indok alóli kivételek valamelyike alkalmazandó. Ezek a kivételek azzal a joghatással járnak, hogy a végrehajtás helye szerinti tagállamban található bíróság nem utasíthatja el a határozat végrehajtását kizárólag azzal az indokkal, hogy – a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve – a gyermek nem kapott lehetőséget a véleménynyilvánításra, amennyiben az eljárás csupán a gyermek vagyonára vonatkozott, és feltéve, hogy az eljárás tárgyát figyelembe véve e lehetőség biztosítására nem volt szükség, vagy abban az esetben, ha más nyomós indokok állnak fenn, tekintettel különösen az ügy sürgősségére. Ilyen nyomós indokra lehet hivatkozni például akkor, ha a gyermek testi és lelki épsége vagy élete közvetlen veszélyben van, és minden további késedelem azzal a kockázattal járna, hogy a veszély realizálódik.”

- (1) A valamely tagállamban hozott határozatot a többi tagállamban **külön** eljárás előírása nélkül el kell ismerni.
- (2) Különösen, illetve a (3) bekezdés sérelme nélkül, nem szükséges **külön** eljárás egy tagállam anyakönyvi nyilvántartásába történő bejegyzéshez egy másik tagállamban hozott a házasság felbontására, a különválásra vagy a házasság érvénytelenítésére vonatkozó határozat alapján, amely ellen további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre az említett tagállamnak a joga szerint.
- (3) Bármely érdekelt fél **a 42./47q.–45./47r. cikkben, és adott esetben az e fejezet 5. szakaszában, valamint a VI. fejezetben** előírt eljárásokkal összhangban kérelmezheti annak megállapítását, hogy az elismerés megtagadásának a 37. és a 38. cikkben említett okai nem állnak fenn. (...)

(4) Az egyes tagállamok által a 81. cikk szerint a Bizottság részére megküldött bíróság területi illetékességét azon tagállam joga határozza meg, amelyben a (3) bekezdés szerinti keresetet benyújtották.

(5) Ha egy határozat elismerése valamely tagállam (...) bírósága előtt előkérdésként merül fel, ez a (...) bíróság határozhat ebben a kérdésben.

28. cikk

Az elismeréshez (...) benyújtandó dokumentumok

(1) Annak a félnek, aki egy adott tagállamban valamely más tagállamban hozott határozatra kíván hivatkozni, (...) **be kell nyújtania** az alábbiakat:

- a) a határozat egy példánya, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; valamint
- b) a (...) **36a.** cikk szerint kiállított megfelelő tanúsítvány.

(2) Az a **bíróság vagy illetékes** hatóság³³, amely előtt a más tagállamban hozott határozatra hivatkoznak, szükség esetén előírhatja az arra hivatkozó félnek, hogy a 69. cikkel összhangban nyújtsa be az (1) bekezdés b) pontjában említett tanúsítvány (...) [releváns tartalmának]³⁴ **fordítását vagy átiratát.**

³³ Itt nem elegendő pusztán a „hatóság” kifejezés, amely alapesetben beletartozik a „bíróság” fogalmába, mivel ez a rendelkezés azokra a hatóságokra is vonatkozik, amelyek nem döntenek az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben.

³⁴ A „releváns tartalom” kifejezés helyére a megfelelő tanúsítvány megfelelő mezőinek számára való hivatkozást kell majd beilleszteni.

(3) Az a bíróság vagy illetékes hatóság, amely előtt a más tagállamban hozott határozatra hivatkoznak, előírhatja az arra hivatkozó félnek, hogy a tanúsítvány (...) [releváns tartalmának] fordításán vagy átiratán felül a 69. cikkel összhangban nyújtsa be a határozat (...) fordítását vagy átiratát is, amennyiben az említett fordítás vagy átirat nélkül nem tudja folytatni az eljárást.

28a. cikk

Az okiratok hiánya

- (1) Amennyiben a 28. cikk (1) bekezdésében meghatározott dokumentumokat nem mutatják be, a bíróság vagy az illetékes hatóság annak bemutatására határidőt szabhat, vagy elfogadhat azzal egyenértékű okiratot, illetve ha úgy véli, hogy elegendő információval rendelkezik, eltekinthet annak bemutatástól.
- (2) Ha a bíróság vagy az illetékes hatóság előírja, a 69. cikkel összhangban be kell nyújtani az említett egyenértékű dokumentumok fordítását vagy átiratát.

29. cikk

Eljárás felfüggesztése

Az a (...) bíróság, amely előtt valamely más tagállamban hozott határozatra hivatkoznak, teljes egészében vagy részben felfüggesztheti az (...) eljárást, (...) ha:

- a) (...) az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban **rendes jogorvoslatot nyújtottak be az (...) említett határozattal szemben; vagy**
- b) kérelmet nyújtanak be annak megállapítása iránt, hogy az elismerés megtagadásának a 37. és 38. cikkben említett okai nem állnak fenn, vagy az ott felsorolt okok egyike alapján az elismerést megtagadó határozat iránt(...).

(...)

2. alszakasz

Végrehajthatóság és végrehajtás

30. cikk

Végrehajtható határozatok

(1)Egy a szülői felelősségre vonatkozóan (...) valamely tagállamban hozott (...) határozat, amely az adott tagállamban végrehajtható, egy másik tagállamban is végrehajtható, anélkül, hogy azt végrehajthatóvá³⁵ kellene nyilvánítani.

(2)A kapcsolattartási jogot biztosító határozat másik tagállamban való végrehajtása céljából az eredetileg eljáró bíróság a határozatot az esetleges fellebbezés ellenére ideiglenesen végrehajthatónak nyilváníthatja (...).

(a 31. cikk átkerült a 31./47e. cikkbe)

(a 32. cikk átkerült a 32./47j. cikkbe)

³⁵ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Ezenkívül a gyermekeket érintő, határokon átnyúló jogviták időigényének és költségeinek csökkentése érdekében indokolt a címzett tagállamban való végrehajtás előtti végrehajthatóvá nyilvánítás – ideértve a végrehajtás céljából való nyilvántartásba vételt is – eltörlése a szülői felelősségre vonatkozó összes határozat tekintetében. Míg a 2201/2003/EK rendelet e követelményt csak a kapcsolattartási jogot biztosító határozatok és a gyermek visszavitelét maguk után vonó egyes határozatok esetében törölte el, e rendelet már a szülői felelősségre vonatkozó összes határozat határokon átnyúló végrehajtása esetében eltörli, még kedvezőbb bánásmódot biztosítva ugyanakkor bizonyos, a kapcsolattartási jogot biztosító határozatok és a gyermek visszavitelét maguk után vonó határozatok esetében. Ennek eredményeként, e rendelet rendelkezéseire is figyelemmel, a bármely más tagállam bírósága által hozott határozatot úgy kell tekinteni, mintha a végrehajtás helye szerinti tagállamban hozták volna.”

33. (...) cikk

A végrehajtáshoz (...) **benyújtandó** (...)dokumentumok

(1)(...) Egy adott tagállamban hozott határozatnak egy másik tagállamban történő végrehajtása céljából (...) **a végrehajtást kérő félnek a végrehajtásban illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátania az alábbiakat:**

- a) a határozat egy példánya, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; valamint
- b) a (...) **36a.** cikk szerint kiállított megfelelő tanúsítvány (...).

(2) **Egy valamely tagállamban hozott, ideiglenes intézkedést – adott esetben biztosítási intézkedést – elrendelő határozatnak egy másik tagállamban történő végrehajtása céljából a végrehajtást kérő félnek a végrehajtásban illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátania az alábbiakat:**

- a) a határozat másolatát, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek;
- b) a 36a. cikk szerint kiállított megfelelő tanúsítványt, amely igazolja, hogy a határozat az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban végrehajtható, és hogy az eredetileg eljáró bíróság:
 - i. joghatósággal rendelkezik az ügy érdemére; vagy
 - ii. elrendelte ezen intézkedéseket a 25. cikknek – a 14. cikkel együttesen értelmezett – (4) bekezdésével összhangban; és

c) a határozat kézbesítésének igazolása, amennyiben az intézkedést az alperes idézése nélkül rendelték el.³⁶

(3) A (...) végrehajtásban illetékes hatóság szükség esetén a (...) **határozat végrehajtását kérő fél** számára a 69. cikkel összhangban előírhatja a végrehajthatóság követelményét megállapító tanúsítvány (...) [releváns tartalma] **fordításának vagy átiratának** a benyújtását.

³⁶ A szöveget a következő, a Brüsszel Ia. rendelet (32) és (33) preambulumbekzdésének szövegéhez hasonló preambulumbekzdéssel kell kiegészíteni:

„Amennyiben az ideiglenes intézkedéseket – beleértve a biztosítási intézkedéseket is – a jogvita érdemére joghatósággal rendelkező bíróság rendel el, e rendelet alapján biztosítani kell a fenti intézkedések szabad mozgását. Azonban azon ideiglenes intézkedések – beleértve a biztosítási intézkedéseket is –, amelyeket az említett bíróság az alperes idézése nélkül hozott, e rendelet alapján nem ismerhetők el és nem hajthatók végre, kivéve ha az intézkedést tartalmazó határozatot a végrehajtás előtt kézbesítették az alperesnek. Ez nem akadályozza meg az említett intézkedések nemzeti jog alapján történő elismerését és végrehajtását.

Amennyiben az ideiglenes intézkedéseket – beleértve a biztosítási intézkedéseket is – a jogvita érdemére joghatósággal nem rendelkező tagállami bíróság rendeli el, akkor e rendelet értelmében azok mozgásának a gyermekek jogellenes külföldre vitelével kapcsolatos ügyekben hozott, az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontjában említett kockázat minimálisra csökkentését célzó intézkedésekre kell korlátozódnia. A fenti intézkedések addig alkalmazandók, míg az e rendelet alapján a jogvita érdemére joghatósággal rendelkező tagállam bírósága meg nem hozza az általa szükségesnek ítélt intézkedéseket.”

(4) A (...) végrehajtásban illetékes hatóság a (...) határozat végrehajtását kérő fél számára a **69. cikkkel összhangban** előírhatja a határozat **fordításának vagy átiratának** a benyújtását, (...) ha a fordítás **vagy átirat** nélkül nem tud eljárni.

(a 34. cikk átkerült a 34./47i. cikkbe)

(a 35. cikk átkerült a 35./47j. cikkbe)

(a 36. cikk átkerült a 36./47k. cikkbe)

3. alszakasz

Tanúsítvány

36a. cikk

A tanúsítvány kibocsátása

(1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállamnak – a Bizottság számára a **81. cikk** szerint bejelentett – bírósága a felek bármelyikének kérésére tanúsítványt köteles kiállítani az alábbiakról:

- a) a házassági ügyben hozott határozatról, az I. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával;
- b) a szülői felelősségre vonatkozó ügyben hozott határozatról, a II. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával;
- c) az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján kiadott, visszavitelt elrendelő határozatról, a [X.] mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával.

(2) A tanúsítványt a határozat nyelvén kell kiállítani és kiadni. A tanúsítvány a fél kérésére az Európai Unió bármely más hivatalos nyelvén is kiállítható. Ez nem keletkeztet kötelezettséget a tanúsítványt kiadó bíróság számára, hogy gondoskodjon [a releváns tartalom] fordításáról vagy átírásáról.

(3) A tanúsítvány kibocsátásával szemben jogorvoslatnak nincs helye.

36b. cikk

A tanúsítvány helyesbítése

(1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállamnak – a Bizottság számára a 81. cikk szerint bejelentett – bírósága kérésre köteles helyesbíteni a tanúsítványt, illetve hivatalból helyesbítheti azt, ha lényeges tévedés vagy kihagyás folytán a végrehajtandó határozat és a tanúsítvány között ellentmondás van.

(2) A tanúsítvány helyesbítésére vonatkozó eljárásra az eredeti eljárás helye szerinti tagállam jogát kell alkalmazni.

(...)4. alszakasz

Az elismerés és végrehajtás megtagadása

(...)

37. cikk³⁷

A házassági ügyekben hozott (...) határozatok (...) elismerése **megtagadásának** okai

(...) A házasság felbontására, a különválásra és a házasság érvénytelenítésére vonatkozó határozat elismerése megtagadható:

- a) ha az elismerés nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével, ahol az elismerést kéri; (...)
- b) ha a határozatot az alperes távollétében hozták, amennyiben az alperesnek nem kézbesítették az eljárást megindító vagy azzal egyenértékű iratot megfelelő időben és olyan módon, hogy az alperes védelméről gondoskodhasson, kivéve, ha megállapítást nyer, hogy az alperes egyértelműen elfogadta a határozatot; (...)
- c) ha az összeegyeztethetetlen egy olyan határozattal, amelyet ugyanazon felek közötti eljárásban abban a tagállamban hoztak, amelyben az elismerést kéri; vagy
- d) ha az összeegyeztethetetlen egy olyan korábbi határozattal, amelyet ugyanazon felek között más tagállamban vagy harmadik államban hoztak, feltéve hogy a korábbi határozat megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, ahol az elismerést kéri.

³⁷ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

A szülői felelősségre vonatkozó határozatok (...) elismerése **magtagadásának** okai

- (1) (...) A szülői felelősségre vonatkozó határozat elismerése megtagadható:
- a) ha az ilyen elismerés – a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve – nyilvánvalóan ellentétes azon tagállam közrendjével, ahol az elismerést kérik;(...)
 - b) ha a határozatot az alperes távollétében hozták, amennyiben az alperesnek nem kézbesítették az eljárást megindító vagy azzal egyenértékű iratot megfelelő időben és olyan módon, hogy az alperes védelméről gondoskodhasson, kivéve, ha megállapítást nyer, hogy az alperes egyértelműen elfogadta a határozatot; (...)
 - c) bármely személy kérelmére, aki azt állítja, hogy a határozat sérti a szülői felelősségét, ha azt úgy hozták meg, hogy e személy meghallgatására nem adtak lehetőséget;³⁹ (...)
 - d) abban az esetben, ha – **illetve annyiban, amennyiben** – a határozat összeegyeztethetetlen⁴⁰ a szülői felelősségre vonatkozó későbbi határozattal, amelyet abban a tagállamban hoztak, ahol az elismerést kérik; (...)
 - e) abban az esetben, ha – **illetve annyiban, amennyiben** – a határozat összeegyeztethetetlen egy későbbi, szülői felelősségre vonatkozó határozattal, amelyet a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti másik tagállamban vagy harmadik államban hoztak, feltéve hogy a későbbi határozat megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, ahol az elismerést (...) **kérik; vagy**

³⁸ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

³⁹ A szöveg preambulumbekendéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Más uniós eszközök sérelme nélkül, amennyiben nincs lehetőség valamely fél vagy gyermek személyes meghallgatására, és ha a szükséges műszaki eszközök rendelkezésre állnak, a bíróság mérlegelheti azt a lehetőséget, hogy videokonferencia vagy más kommunikációs technológia segítségével tartson meghallgatást, kivéve ha – az ügy egyedi körülményeit figyelembe véve – az ilyen technológia igénybevétele nem lenne megfelelő az eljárás tisztességes lefolytatása szempontjából.”

⁴⁰ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

f) ha nem tartják be a 65. cikkben meghatározott eljárást.

(2) (...) A szülői felelősségre vonatkozó ügyekben hozott határozatok elismerése elutasítható, ha meghozatalukra anélkül került sor, hogy az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára a 20. cikkkel összhangban lehetőséget biztosítottak volna a véleménynyilvánításra,⁴¹⁴² kivéve ha:⁴³

a) az eljárás kizárólag a gyermek vagyonát érintette, és az eljárásban megállapítást nyert, hogy e lehetőség biztosítása az eljárás tárgyát figyelembe véve nem szükséges; vagy

b) nyomós indokok – például az ügy sürgőssége – támasztották alá a meghallgatás mellőzését.⁴⁴

⁴¹ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

⁴² A tanúsítványnak tartalmaznia kell egy jelölőnégyzetet, amelyben megjelölhető, hogy a gyermek számára lehetőséget biztosítottak-e a véleménynyilvánításra, és amennyiben nem, egy szabadszöveg-mezőben kell azt adott esetben indokolni.

⁴³ A szöveget a következő, a hatályos Brüsszel IIa. rendelet (21) preambulumbekendésének szövegéhez hasonló preambulumbekendéssel kell kiegészíteni:

„A tagállamokban létrejött határozatok, közokiratok és egyezségek elismerését és végrehajtását a kölcsönös bizalom elvére kell alapozni. Ezért az elismerés megtagadásának okait a szükséges minimális szinten kell tartani, figyelemmel e rendelet alapvető céljára, amely az elismerés és a végrehajtás megkönnyítése, valamint a gyermek mindenképp felett álló érdekének hatékony védelme.”

⁴⁴ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

39. cikk

Az elismerés megtagadására vonatkozó eljárás

- (1) A (...)42/47q–(...)45/47r. cikkben említett eljárások, és adott esetben e fejezet 5. (...) szakasza és a VI. fejezet ennek megfelelően alkalmazandó az elismerés megtagadása iránti kérelemre.
- (2) **Az egyes tagállamok által a 81. cikk szerint a Bizottság részére bejelentett bíróság területi illetékességét azon tagállam joga határozza meg, amelyben az elismerés megtagadása iránti keresetet benyújtották.**

(...)

40. cikk

Indokok a szülői felelősségre vonatkozóan hozott határozatok végrehajtásának megtagadására

(...) **A 36. cikknek / a 47k. cikk (6) bekezdésének sérelme nélkül, a szülői felelősségre vonatkozó ügyben hozott határozat végrehajtását meg kell tagadni, amennyiben megállapítást nyer, hogy az elismerés megtagadására vonatkozó, a 38. cikkben említett okok egyike fennáll.**⁴⁵

⁴⁵ A szöveg preambulumbekezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A nemzeti jogban kell megállapítani, hogy az elismerés megtagadásának e rendelet szerinti okait hivatalból vizsgálni kell-e, vagy csak kérelem alapján. Ezért a végrehajtás megtagadása kapcsán lehetőséget kell biztosítani ugyanerre a vizsgálatra.”

2. SZAKASZ

RENDELKEZÉSEK EGYES MEGKÜLÖNBÖZTETETT HATÁROZATOK ELISMERÉSÉRE ÉS VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓAN

47a. cikk

Hatály

(1) Ez a szakasz az alábbi határozatokra alkalmazandó, amennyiben azokról az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a 47l. cikkel összhangban tanúsítványt állítottak ki:

- a) a határozatoknak a kapcsolattartási jog biztosításával kapcsolatos része; valamint**
- b) a 26a. cikk (6) bekezdése értelmében hozott határozatok, amennyiben azok a gyermek visszavitelét vonják maguk után.**

(2) E szakasz rendelkezései nem gátolják meg egyik felet sem abban, hogy az (1) bekezdésben említett határozat elismerését és végrehajtását kérje e fejezet 1. szakaszának az elismerésre és a végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.

1. alszakasz

Elismerés

47b. cikk

Elismerés

- (1) A 47a. cikk (1) bekezdésében említett, valamely tagállamban hozott határozat külön eljárás előírása és az elismerés megtagadásának lehetősége nélkül elismerendő a többi tagállamban, kivéve abban az esetben, ha – illetve annyiban, amennyiben – megállapítást nyer, hogy valamely, a 47n. cikk szerinti határozattal nem összeegyeztethető⁴⁶.**
- (2) A valamely tagállamban egy másik tagállamban hozott, a 47a. cikkének (1) bekezdése szerinti határozatra hivatkozni kívánó félnek be kell nyújtania az alábbiakat:**
- a) a határozat egy példánya, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; valamint**
 - b) a 47l. cikk szerint kiállított megfelelő tanúsítvány.**
- (2) A 28. cikk (2) és (3) bekezdése ennek megfelelően alkalmazandó.**

⁴⁶ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

47c. cikk

Eljárás felfüggesztése

Az a bíróság, amely előtt egy másik tagállamban hozott, a 47a. cikk (1) bekezdése szerinti határozatra hivatkoznak, részben vagy teljes egészében felfüggesztheti az eljárást, amennyiben:

- a) kérelmet nyújtottak be valamely, a 47n. cikk szerinti határozattal való összeegyeztethetetlenségre⁴⁷ hivatkozva; vagy**
- b) az a személy, akivel szemben a végrehajtást kérik, a 47l. cikk szerint kiadott tanúsítvány visszavonását kérte a 47m. cikkel összhangban.**

2. alszakasz

Végrehajthatóság és végrehajtás

47d. cikk

Végrehajtható határozatok

- (1) Egy a 47a. cikk (1) bekezdése szerinti, valamely tagállamban hozott határozat, amely az adott tagállamban végrehajtható, e szakasz alkalmazásakor egy másik tagállamban is végrehajtható, anélkül, hogy végrehajthatóvá kellene nyilvánítani.**
- (2) A 47a. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozat másik tagállamban való végrehajtása céljából az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bíróságai a határozatot a jogorvoslat ellenére ideiglenesen végrehajthatónak nyilváníthatják.**

⁴⁷ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

47h. cikk

A végrehajtáshoz benyújtandó dokumentumok

(1) Egy adott tagállamban hozott, a 47a. cikk (1) bekezdése szerinti határozatnak egy másik tagállamban történő végrehajtása céljából a kérelmezőnek a hatáskörrel rendelkező végrehajtó hatóság rendelkezésére kell bocsátania az alábbiakat:

- a) a határozat egy példánya, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; valamint**
- b) a 47l. cikk szerint kiállított megfelelő tanúsítvány.**

(2) Egy adott tagállamban hozott, a 47a. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatnak egy másik tagállamban történő végrehajtása céljából a végrehajtásban illetékes hatóság szükség esetén a 69. cikkel összhangban előírhatja a kérelmező számára a végrehajthatóság követelményét megállapító tanúsítvány [releváns tartalma] fordításának vagy átiratának a benyújtását.

(3) Egy adott tagállamban hozott, a 47a. cikk (1) bekezdése szerinti határozatnak egy másik tagállamban történő végrehajtása céljából a végrehajtásban illetékes hatóság szükség esetén a 69. cikkel összhangban előírhatja a kérelmező számára a határozat fordításának vagy átiratának a benyújtását, ha a fordítás vagy átirat nélkül nem tud eljárni.

3. alszakasz

Tanúsítvány a megkülönböztetett határozatokra vonatkozóan

47l. cikk

A tanúsítvány kibocsátása

(1) Az a bíróság, amely a 47a. cikk (1) bekezdése szerinti határozatot hozott, a felek bármelyikének kérelmére köteles tanúsítványt kiállítani:

- a) a kapcsolattartási jogot megállapító határozatról, a III. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával;**
- b) a felügyeleti jog érdemét illetően a 26a. cikk (6) bekezdése értelmében hozott olyan határozatról, amely a gyermek visszavitelét vonja maga után, a IV. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával.**

(2) A tanúsítványt a határozat nyelvén kell kiállítani és kiadni. A tanúsítvány a fél kérésére az Európai Unió bármely más nyelvén is kiállítható. Ez nem keletkeztet kötelezettséget a tanúsítványt kiadó bíróság számára, hogy gondoskodjon [a releváns tartalom] fordításáról vagy átírásáról.

- (3) A bíróság a tanúsítványt csak akkor állíthatja ki, ha:
- a) valamennyi érintett fél lehetőséget kapott a meghallgatásra;
 - b) a gyermek számára a 20. cikkel összhangban lehetőséget biztosítottak a véleménynyilvánításra;⁴⁸
 - c) amennyiben a határozatot az alperes távollétében hozták, az alperesnek az eljárást megindító vagy azzal egyenértékű iratot megfelelő időben és olyan módon kézbesítették, hogy az alperes védelméről gondoskodhasson, vagy megállapítást nyert, hogy az alperes egyértelműen elfogadta a határozatot.
- (4) A (3) bekezdés sérelme nélkül, a 47a. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti határozatról csak akkor adható ki tanúsítvány, ha a bíróság a határozata meghozatalakor figyelembe vette az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontja vagy 13. cikkének második bekezdése szerint egy másik tagállamban kibocsátott korábbi határozat indokait és az annak alapjául szolgáló tényeket.
- (5) A tanúsítvány csak a határozat végrehajthatóságának határain belül bír joghatással.
- (6) A 47m. cikkben foglaltakon kívül a tanúsítvány kiadásával szemben egyéb jogorvoslatnak nincs helye.

⁴⁸ A tanúsítványnak tartalmaznia kell egy jelölőnégyzetet, amelyben megjelölhető, hogy a gyermek számára lehetőséget biztosítottak-e a véleménynyilvánításra, és amennyiben nem, egy szabadszöveg-mezőben kell azt adott esetben indokolni.

47m. cikk

A tanúsítvány helyesbítése és visszavonása

- (1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállamnak – a Bizottság számára a 81. cikk szerint bejelentett – bírósága kérésre köteles helyesbíteni a tanúsítványt, illetve hivatalból helyesbítheti azt, ha lényeges tévedés vagy kihagyás folytán a határozat és a tanúsítvány között ellentmondás van.**
- (2) Az (1) bekezdésben említett bíróság kérésre vagy hivatalból köteles visszavonni a tanúsítványt, ha azt jogellenesen állították ki, tekintettel a 47l. cikkben megállapított követelményekre. A 47m1. cikk ennek megfelelően alkalmazandó.**
- (3) A tanúsítvány helyesbítésére vagy visszavonására irányuló eljárásra, ideértve a jogorvoslatot is, az eredeti eljárás helye szerinti tagállam joga az irányadó.**

1. cikk

Tanúsítvány a végrehajthatóság hiányáról vagy korlátozásáról

Abban az esetben, ha – illetve annyiban, amennyiben – a 47l. cikkel összhangban tanúsított határozat végrehajthatósága megszűnt, vagy arra nézve felfüggesztés vagy korlátozás lépett életbe, a végrehajthatóság hiányáról vagy korlátozott voltáról az eredeti eljárás helye szerinti tagállamnak – a Bizottság számára a 81. cikk szerint bejelentett – bírósága kérelem alapján mindenkor köteles tanúsítványt kiállítani, a [Z.] mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával.

4. alszakasz

Az elismerés és végrehajtás megtagadása

47n. cikk

Egymással összeegyeztethetetlen határozatok⁴⁹

A 47a. cikk (1) bekezdése szerinti határozat elismerését és végrehajtását meg kell tagadni, ha és amilyen mértékben a határozat összeegyeztethetetlen a szülői felelősségre vonatkozó későbbi, ugyanarra a gyermekre vonatkozó határozattal, amelyet:

- a) abban a tagállamban hoztak, amelyben az elismerést kérik; vagy**
- b) a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti másik tagállamban vagy harmadik államban hoztak, feltéve hogy a későbbi határozat megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, ahol az elismerést kérik.**

⁴⁹ Lásd a 32. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

3. szakasz

A végrehajtásra vonatkozó közös rendelkezések

1. alszakasz

Végrehajtás⁵⁰

31/47e. cikk

Végrehajtási eljárás

(1) **E szakasz rendelkezéseire is figyelemmel a** más tagállamban hozott határozatok végrehajtására irányuló eljárásra (...) a végrehajtás helye szerinti tagállam joga irányadó. A 40., 47n., 36/47k., valamint a 47o1. cikk sérelme nélkül, a valamely tagállamban hozott, az **eredeti** eljárás helye szerinti (...) tagállamban végrehajtható határozatot **a végrehajtás helye szerinti tagállamban** ugyanazokkal a feltételekkel kell végrehajtani, mintha (...) **abban a** tagállamban hozták volna meg (...).

⁵⁰

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Mivel a végrehajtási eljárások a nemzeti jogtól függően bírósági és bíróságon kívüli eljárások is lehetnek, a »végrehajtásban illetékes hatóság« fogalmába beletartozhatnak a bíróságok, a végrehajtók és a nemzeti jog által meghatározott bármely egyéb hatóság. Amennyiben e rendelet rendelkezései a végrehajtásban illetékes hatóságok mellett bíróságokat is említenek, annak azokra az esetekre kell kiterjednie, amikor a nemzeti jog szerint a végrehajtásban illetékes hatóság nem bíróság, hanem attól eltérő szerv, azonban bizonyos határozatokat – akár eleve, akár a végrehajtásban illetékes hatóság aktusainak felülvizsgálata révén – csak bíróság hozhat meg. A végrehajtás helye szerinti tagállam végrehajtásban illetékes hatóságának vagy valamely bíróságának kell elrendelnie, megtennie vagy előírnia a végrehajtás szakaszában alkalmazandó konkrét intézkedéseket, így például az adott tagállam joga szerint alkalmazható nem kényszerítő jellegű vagy kényszerítő jellegű intézkedéseket, beleértve bírság, szabadságvesztés kiszabását vagy a gyermek végrehajtó közreműködésével történő átadását is.”

(2) A valamely más tagállamban hozott határozat végrehajtását kérelmező fél számára nincs előírva, hogy a végrehajtás helye szerinti tagállamban postai címmel rendelkezzen. Az említett fél számára csak akkor lehet előírni, hogy felhatalmazott képviselővel rendelkezzen a végrehajtás helye szerinti tagállamban, ha ilyen képviselő kijelölése **a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján** a felek állampolgárságától (...) függetlenül kötelező.

32/47f. cikk

(...) A végrehajtásban illetékes hatóság

(...) A végrehajtás iránti kérelmet az (...) **adott** tagállam által a 81. cikk alapján a Bizottság részére bejelentett, a végrehajtás helye szerinti tagállam (...) joga szerint a végrehajtásban illetékes (...) **hatósághoz** kell benyújtani.

(...)

32a/47g. cikk

Részleges végrehajtás

(1) A végrehajtást kérelmező fél kérheti a határozat részleges végrehajtását.

(2) Amennyiben a határozatot több ügyben hozták és a végrehajtást egy vagy több ügy tekintetében megtagadták, a végrehajtás mindazonáltal lehetséges a határozatnak a megtagadás által nem érintett részei tekintetében.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazható olyan határozat végrehajtására, amely egy gyermek visszavitelét az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontjában említett kockázat minimálisra csökkentése érdekében hozott ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések végrehajtása nélkül rendeli el.

(...) A kapcsolattartási jog gyakorlásával kapcsolatos intézkedések⁵¹

(1)(...) **A végrehajtásban illetékes hatóságok vagy a végrehajtás helye szerinti tagállam bíróságai** (...) intézkedéseket tehetnek a kapcsolattartási jog gyakorlásának megszervezéséhez, amennyiben a szükséges intézkedéseket **egyáltalán nem** vagy nem megfelelően állapították meg az ügy érdemére joghatósággal rendelkező tagállam (...) **bíróságai** által meghozott határozatban, **feltéve hogy ennek a határozatnak az érdemi elemeit betartják.**

(2)Az (...) (1) **bekezdés** szerint elfogadott (...) szabályok alkalmazását a joghatósággal rendelkező tagállam bíróságai által hozott, az ügy érdemét érintő **későbbi** határozat alapján (...) kell megszüntetni.

(...)

⁵¹ A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A más tagállamban hozott határozatok végrehajtásának elősegítése érdekében a végrehajtás helye szerinti tagállam végrehajtásban illetékes hatóságait vagy bíróságait fel kell hatalmazni arra, hogy meghatározzák a gyakorlati körülményekre vonatkozó részleteket vagy a végrehajtás helye szerinti tagállam joga által előírt jogi feltételeket. Az e rendeletben előírt intézkedések célja, hogy megkönnyítsék olyan határozatoknak a végrehajtás helye szerinti tagállamban való végrehajtását, amelyek nem elég egyértelműek, és ennek okán egyébként esetleg nem lennének végrehajthatók, így viszont a végrehajtásban illetékes hatóság vagy a végrehajtó bíróság konkrétabbá és pontosabbá teheti a határozatot. A végrehajtás helye szerinti tagállam nemzeti végrehajtási jogában előírt jogi feltételeknek való megfelelés érdekében hozott egyéb intézkedések – így például gyermekvédelmi hatóság vagy pszichológus bevonása a végrehajtás szakaszába – tekintetében is így kell eljárni. Az ilyen intézkedések azonban nem járhatnak a határozat érdemi elemeibe való beavatkozással, és nem haladhatják meg azokat. Ezenkívül a végrehajtó bíróság e rendelet szerinti azon hatásköre, hogy az intézkedéseket kiigazítsa, nem teheti lehetővé, hogy a végrehajtás helye szerinti tagállam jogában ismeretlen intézkedéseket azoktól különböző intézkedésekkel váltsa fel”.

A tanúsítvány és a határozat kézbesítése⁵²

(1) Amennyiben egy másik tagállamban hozott határozat végrehajtását **kérik** (...), a (...) **36a. vagy a 47l. cikk** alapján kiállított **megfelelő** tanúsítványt kézbesítik annak a félnek, aki ellen a végrehajtást kérik, még az első végrehajtási intézkedést megelőzően. A tanúsítványhoz csatolni kell a határozatot, ha azt az említett személy részére még nem kézbesítették, **valamint adott esetben a 34/47i. cikk (1) bekezdésében említett intézkedések részleteit.**

(2) Amennyiben (...) **a kézbesítés helye** az eredeti eljárás helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban van, (...) **az a személy, aki ellen a végrehajtást kérik**, kérheti **a következők fordítását (...) vagy átiratát:**

a) a határozat, annak érdekében, hogy kifogást emeljen a végrehajtással szemben (...);

b) **adott esetben a 47l. cikk alapján kiállított tanúsítvány [vonatkozó tartalma] ;**

⁵²

A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Annak érdekében, hogy egy másik tagállamban hozott határozat végrehajtásáról tájékoztassák azt a személyt, akivel szemben a végrehajtást kérték, a szóban forgó személy számára az első végrehajtási intézkedést megelőzően észszerű határidőn belül kézbesíteni kell az e rendelet szerinti tanúsítványt, szükség esetén a határozatot is csatolva. E tekintetben első végrehajtási intézkedésnek az ilyen kézbesítést követő első végrehajtási intézkedést kell tekinteni. A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében azt a felet, akivel szemben a végrehajtást kérik, megilleti a hatékony jogorvoslathoz való jog – így a határozat végrehajthatóságát megtámadó eljárás kezdeményezésének a joga is – a végrehajtás tényleges megkezdését megelőzően.”

amennyiben az nem olyan nyelven készült, amelyet megért, vagy nem mellékeltek hozzá fordítást vagy **átíratot** vagy (...) egy olyan nyelvre, amelyet megért, vagy (...) a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam hivatalos nyelvére, vagy – ha az adott tagállamnak több hivatalos nyelve is van – a szokásos tartózkodási helye hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére.

(3) Amennyiben az érintett személy a **(2) bekezdés** értelmében kéri a határozat fordítását (...) **vagy átíratát**, biztosítási intézkedéseken kívül semmilyen végrehajtási intézkedést nem lehet addig tenni, amíg az a személy, akivel szemben a végrehajtást kérték, kézhez nem kapta a fordítást **vagy az átíratot**.

(4) (...) **A (2) és a (3) bekezdés** nem alkalmazandó (...), **amennyiben** az a személy, akivel szemben a végrehajtást kérték, (...) **a fordításra vagy az átírássra vonatkozóan a (2) bekezdésben meghatározott követelményekkel is összhangban** már kézhez kapta **a határozatot és adott esetben az (1) bekezdésben említett tanúsítványt**.

(...)

2. alszakasz

A végrehajtási eljárás felfüggesztése és a végrehajtás megtagadása

36/47k. cikk

(...) Felfüggesztés és megtagadás⁵³

⁵³

A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

- (R1) „A szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a végrehajtás minden esetben egy gyermeket érint, és számos esetben jár a gyermek más személynek való átadásával, mint akinél a gyermek az eljárás időpontjában tartózkodik, és/vagy a gyermek egy másik tagállamba való áttelepítésével. Az eljárás során tehát elsődlegesen a megfelelő egyensúly kialakítására kell törekedni, biztosítva, hogy egyrészt – alapelveként – érvényesüljön a kérelmező ahhoz való joga, hogy a határozat a lehető leggyorsabban végrehajtásra kerüljön az Európai Unión belül határokon átnyúló esetekben is, és szükség esetén akár kényszerítő jellegű intézkedések alkalmazásával, másrészt pedig hogy az eljárás során a gyermek ilyen, esetlegesen traumát okozó kényszerítő jellegű végrehajtási intézkedéseknek való kitétele azokra az esetekre korlátozódjon, amikor alkalmazásuk elkerülhetetlen. Az egyes tagállamok végrehajtásban illetékes hatóságainak és bíróságainak ezt a konkrét esetek tükrében mérlegelniük kell.”
- (R2) „E rendelet célja egyenlő feltételek megteremtése az egyes tagállamok között a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban hozott határozatok határokon átnyúló végrehajtása tekintetében. Egyes tagállamokban már a még megfellebbezhető vagy már fellebbezés alatt álló határozatok is végrehajthatók. Más tagállamok kizárólag a jogerős határozatok végrehajtását teszik lehetővé, amelyekkel szemben már nincs helye rendes jogorvoslatnak. Ezért annak érdekében, hogy a sürgős eseteket is kezelni lehessen, e rendelet előírja, hogy a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban hozott határozatok közül némelyeket – nevezetesen az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a gyermek visszavitelét elrendelő, valamint a kapcsolattartási jogot megítélő határozatokat – az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bírósága ideiglenesen alkalmazandónak nyilváníthat még abban az esetben is, ha azok még megfellebbezhetők.”
- (R3) „A gyermeket érintő végrehajtási eljárást illetően ugyanakkor nagy jelentősége van annak, hogy a végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság gyorsan reagálhasson, ha a körülményekben jelentős változás következik be, így például ha az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a határozatot megtámadó eljárás indul, ha a határozat végrehajthatósága megszűnik vagy ha a végrehajtás szakaszában akadályok vagy vészhelyzetek merülnek fel. Ebből kifolyólag ha az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a határozat végrehajthatósága felfüggesztésre kerül, a végrehajtási eljárást a bíróságnak vagy a hatóságnak kérésre vagy hivatalból kötelező jelleggel fel kell függesztenie. A végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság ugyanakkor nem kötelezhető arra, hogy aktívan vizsgálja, hogy az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a határozat végrehajthatóságát jogorvoslat miatt vagy egyéb okból felfüggesztették-e, ha nincs erre utaló jel. Ezenfelül, a végrehajtás helye szerinti tagállamban a végrehajtás felfüggesztése vagy megtagadása a végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság mérlegelési körébe kell, hogy tartozzon és arra csak kérelem alapján kerülhet sor, amennyiben megállapítást nyer, hogy az e rendeletben meghatározott vagy az e rendelet által megengedett indokok közül egy vagy több fennáll.”

(1) (...) A végrehajtás helye szerinti tagállam **végrehajtásban illetékes hatóságának vagy** valamely bíróságának **hivatalból, vagy** annak a személynek a kérelmére, akivel szemben a végrehajtást kérték, **vagy adott esetben a nemzeti jogszabályokkal összhangban az érintett gyermek kérelmére** (...) fel kell függesztenie a végrehajtási eljárást, amennyiben a határozat végrehajthatóságát felfüggesztették az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban.

(2) **A végrehajtás helye szerinti tagállam végrehajtásban illetékes hatósága vagy valamely bírósága** annak a személynek a kérelmére, akivel szemben a végrehajtást kérték az alábbi okok egyikének fennállása esetén teljesen vagy részlegesen, **vagy adott esetben a nemzeti jogszabályokkal összhangban az érintett gyermek kérelmére felfüggesztheti** (...) a végrehajtási eljárást (...):

a) az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban rendes jogorvoslatot nyújtottak be a határozat ellen;

b) az a) pontban említett rendes jogorvoslat benyújtásának határideje még nem járt le;

c) a 40., 47n. vagy 47o1. cikk alapján a végrehajtás megtagadására irányuló kérelmet nyújtottak be; vagy

d) az a személy, akivel szemben a végrehajtást kérték, a 47m. cikkel összhangban a 47l. cikk szerint kiállított tanúsítvány visszavonását kérte.

(3) Amennyiben a végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság a (2) bekezdés b) pontjában említett ok miatt felfüggeszti a végrehajtási eljárást, határidőt tűzhet ki az esetleges jogorvoslati kereset benyújtására.⁵⁴

⁵⁴ A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„Amennyiben az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a határozat még megfellebbezhető és a rendes jogorvoslat benyújtásának határideje még nem járt le, a végrehajtás helye szerinti tagállam végrehajtásban illetékes hatósága vagy bírósága számára mérlegelési jogkört kell biztosítani arra, hogy kérésre felfüggeszse a végrehajtási eljárást. A hatóság vagy a bíróság ezekben az esetekben határidőt tűzhet ki a végrehajtási eljárás felfüggesztésére vagy a felfüggesztés fenntartására irányuló esetleges jogorvoslatnak az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban történő benyújtására. Ez a határidő kizárólag a végrehajtási eljárás felfüggesztését érintheti, és nem érintheti a jogorvoslat benyújtásának az eredeti eljárás helye szerinti tagállam eljárási szabályai szerinti határidejét.”

(4)Kivételes esetekben a végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság annak a személynek a kérelmére, akivel szemben a végrehajtást kérték, vagy adott esetben a nemzeti jogszabályokkal összhangban az érintett gyermeknek, illetve a gyermek mindenek felett álló érdekében eljáró bármely érdekelt félnek a kérelmére felfüggesztheti a végrehajtási eljárást, ha a végrehajtás a határozat meghozatala után felmerült ideiglenes akadályokból kifolyólag a gyermek számára a testi vagy lelki károsodás komoly kockázatával járna, vagy ha a körülményekben jelentős változás következik be.

A végrehajtást folytatni kell, amint a testi vagy lelki károsodás komoly kockázata megszűnik.

(5)A (4) bekezdésben említett esetekben a végrehajtásban illetékes hatóságnak vagy a bíróságnak, mielőtt a (6) bekezdéssel összhangban megtagadná a végrehajtást, minden megfelelő lépést⁵⁵ meg kell tennie annak érdekében, hogy a nemzeti joggal és eljárási szabályokkal összhangban, a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével elősegítse a végrehajtást.

(6)Amennyiben a (4) bekezdésben említett kockázat tartósan fennáll, a végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság kérésre megtagadhatja a határozat végrehajtását.

⁵⁵ A szöveg preambulumbekkezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság kivételes esetekben felfüggesztheti a végrehajtási eljárást, ha a végrehajtás a határozat meghozatala után felmerülő ideiglenes akadályokból kifolyólag a gyermek számára a testi vagy lelki károsodás komoly kockázatával járna, vagy ha a körülményekben jelentős változás következik be. A végrehajtást folytatni kell, amint a testi vagy lelki károsodás komoly kockázata megszűnik. Amennyiben azonban a komoly kockázat továbbra is fennáll, a hatóságnak vagy a bíróságnak a végrehajtás megtagadása előtt a nemzeti joggal és eljárási szabályokkal összhangban, adott esetben többek között egyéb érintett szakemberek, így például szociális munkások vagy gyermekpszichológusok közreműködésével meg kell tennie minden megfelelő lépést, hogy megpróbálja biztosítani a határozat végrehajtását. A végrehajtásban illetékes hatóságnak nevezetesen a nemzeti joggal és eljárási szabályokkal összhangban törekednie kell a körülmények megváltozása folytán kialakult akadályok megszüntetésére, amelyek közé tartozik például ha a gyermek a határozat meghozatalát követően egyértelmű kifogását fejezi ki, amely annyira erős, hogy figyelmen kívül hagyása a testi vagy lelki károsodás szempontjából komoly kockázatot jelentene a gyermekekre nézve.”

47o1. cikk

A végrehajtás felfüggesztésének vagy megtagadásának nemzeti jog szerinti indokai⁵⁶

A végrehajtás felfüggesztésének vagy megtagadásának a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján fennálló indokait annyiban kell alkalmazni, amennyiben azok nem összeegyeztethetetlenek a 36/47k., a 40. és a 47n. cikk alkalmazásával.⁵⁷

41/47p. cikk

A végrehajtás megtagadása tekintetében illetékes (...) hatóságok vagy bíróságok joghatósága

(1)A végrehajtás 38. cikk alapján való megtagadása iránti kérelmet az egyes tagállamok által a 81. cikk alapján a Bizottság részére bejelentett (...) bírósághoz kell benyújtani. A végrehajtásnak az e rendeletben meghatározott vagy az e rendelet által lehetővé tett indokok alapján történő megtagadása iránti kérelmet az egyes tagállamok által a 81. cikk alapján a Bizottság részére bejelentett hatósághoz vagy bírósághoz kell benyújtani.

⁵⁶ A szöveg preambulumbekezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A megtagadás nemzeti jog szerinti valamely indokának alkalmazása nem járhat azzal a joghatással, hogy az e rendeletben előírt indokok alkalmazásának feltételei és módozatai bővülnek.”

⁵⁷ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Azon fél számára, aki jogorvoslati kérelmet nyújt be egy másik tagállamban hozott határozat végrehajtása ellen, lehetőséget kell biztosítani erre – amennyire lehetséges és a végrehajtás helye szerinti tagállam jogrendszerével összhangban – a végrehajtási eljárásban, és lehetőséget kell biztosítani számára, hogy egyazon eljárásban az e rendeletben meghatározott megtagadási okokon túlmenően hivatkozhatson a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján rendelkezésre álló megtagadási okokra is, amelyek továbbra is alkalmazandók lennének, mivel nem összeegyeztethetetlenek az e rendeletben meghatározott okokkal. Ide tartozhatnak például egy végrehajtási aktusban szereplő, a nemzeti jog értelmében vett alaki hibákra vagy arra az állításra alapozott jogorvoslati kérelmek, hogy a határozat által előírt intézkedésre már sor került vagy az lehetetlenné vált, például *vis maior* esetén, annak a személynek a súlyos betegsége miatt, akinek a gyermeket át kell adni, e személy bebörtönzése vagy halála miatt, amiatt, hogy az a tagállam, ahova a gyermeket vissza kell vinni, a határozat meghozatalát követően háborús övezetté vált, vagy egy olyan határozat végrehajtásának megtagadása miatt, amelynek a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján nincsen végrehajtható tartalma és nem lehetett ebben az értelemben kiigazítani.”

(2) Az egyes tagállamok által a 81. cikk szerint a Bizottság részére bejelentett hatóság vagy bíróság területi illetékességét azon tagállam joga (...) határozza meg, amelyben az (1) bekezdés szerinti keresetet benyújtották.

(...)

42/47q. cikk

(...) A végrehajtás megtagadása iránti **kérelem**

(1) A végrehajtás megtagadása iránti **kérelem benyújtására vonatkozó** eljárást, amennyiben azt e rendelet nem szabályozza, a végrehajtás helye szerinti tagállam joga határozza meg.

(2) A kérelmezőnek be kell nyújtania a bíróságnak a határozat másolatát és – adott (...) esetben és ahol lehetséges – a 36a. vagy a 47l. cikkel összhangban kiadott, megfelelő tanúsítványt.

(3) A végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság szükség esetén a 69. cikkel összhangban előírhatja a kérelmező számára a végrehajthatóság követelményét megállapító, a 36a. vagy a 47l. cikk szerint kiállított megfelelő tanúsítvány [releváns tartalma] fordításának vagy átiratának a benyújtását.

(4) A végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság a 69. cikkel összhangban előírhatja a kérelmező számára a határozat fordításának vagy átiratának a benyújtását, ha a fordítás vagy átirat nélkül nem tud eljárni.

(5) A végrehajtásban illetékes hatóság vagy a bíróság eltekinthet a (...) (2) bekezdésben említett iratok benyújtásától, ha már rendelkezik velük, vagy ha úgy ítéli meg, hogy azok bekérése a kérelmezőtől nem észszerű. (...) Ez utóbbi esetben a bíróság előírhatja a másik félnek az adott iratok benyújtását.

(6) A valamely más tagállamban hozott határozat végrehajtását kérelmező félnek nincs előírva, hogy a végrehajtás helye szerinti tagállamban postai címmel rendelkezzen. Az említett fél számára csak akkor lehet előírni, hogy felhatalmazott képviselővel rendelkezzen a végrehajtás helye szerinti tagállamban, ha ilyen képviselő kijelölése a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján a felek állampolgárságától (...) függetlenül kötelező.

43/47r. cikk

(...) Gyorsított eljárások

(...) A végrehajtásban illetékes hatóságnak vagy a bíróságnak a végrehajtás megtagadása iránti kérelmekkel kapcsolatban indokolatlan késedelem nélkül kell eljárnia.

44/47r. cikk

Megtámadás vagy fellebbezés (...)

(1)(...) Bármelyik fél **megtámadhatja** a végrehajtás megtagadása iránti kérelemmel kapcsolatban hozott határozatot, **vagy** fellebbezhet azzal szemben.

(2)A **megtámadást vagy** fellebbezést ahhoz a (...) **hatósághoz vagy bírósághoz** kell benyújtani, amelyet a **végrehajtás helye szerinti** tagállam a 81. cikk alapján közölt a Bizottsággal **mint olyan bíróságot, amelyhez a jogorvoslat benyújtható.**

45/47r. cikk

További **megtámadás vagy fellebbezés (...)**

(...) A **megtámadás vagy fellebbezés** tárgyában hozott határozat **kizárólag** akkor vitatható **megtámadás vagy fellebbezés formájában, ha az érintett tagállam a 81. cikk szerint közölte a Bizottsággal azon bíróságokat, amelyekhez bármely további megtámadás vagy fellebbezés benyújtandó.**

Az eljárás felfüggesztése

(1) A **végrehajtásban illetékes hatóság vagy** a bíróság, amelyhez a végrehajtás megtagadására irányuló kérelmet nyújtanak be, vagy (...) amely a 44. vagy 45. cikk alapján benyújtott (...) jogorvoslat ügyében **eljár** (...), felfüggesztheti az eljárást az alábbi okok egyike miatt:

- a) az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban rendes jogorvoslatot nyújtottak be **a határozat ellen;**
- b) az a) pontban említett rendes jogorvoslat benyújtási határideje (...) még nem járt le; vagy
- c) az a személy, akivel szemben a végrehajtást kérik, a 47l. cikk szerint kiadott tanúsítvány 47m. cikk szerinti visszavonását kérte.

(2) Amennyiben a **végrehajtásban illetékes hatóság vagy** a bíróság az (1) bekezdés b) pontjában említett ok miatt felfüggeszti az eljárást, határidőt tűzhet ki (...) a jogorvoslat benyújtására.⁵⁸

(...)

(...)

(...)

(...)

⁵⁸ Lásd a 54. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

4. (...) SZAKASZ

KÖZOKIRATOK ÉS EGYEZSÉGEK

55a. cikk

Hatály

Ez a szakasz a házasság felbontásával, a különválással és a szülői felelősséggel kapcsolatos, az e rendelet II. fejezete alapján joghatóságot vállaló tagállamban az alaki követelményeknek megfelelően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra, valamint a házasság felbontásával, a különválással és a szülői felelősséggel kapcsolatos, az e rendelet II. fejezete alapján joghatóságot vállaló tagállamban nyilvántartásba vett egyezségekre alkalmazandó.

A közokiratok és egyezségek **elismerése és végrehajtása**

(1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban jogilag kötelező erővel bíró, a különválással és a házasság felbontásával kapcsolatos közokiratokat és egyezségeket külön eljárás nélkül el kell ismerni a többi tagállamban is. E fejezet 1. szakasza ennek megfelelően alkalmazandó, kivéve ha e szakasz másképp rendelkezik.⁵⁹

⁵⁹ A szöveg preambulumbekezdéssel egészülne ki az alábbiak szerint:

„A valamely tagállamban jogilag kötelező erővel bíró, a különválással és a házasság felbontásával kapcsolatos közokiratokat és felek közötti egyezségeket az elismerésről szóló szabályok alkalmazásában a „határozatokkal” egyenértékűként kell kezelni. A valamely tagállamban végrehajtandó, a szülői felelősséggel kapcsolatos közokiratokat és felek közötti egyezségeket az elismerésre és a végrehajtásra vonatkozó szabályok alkalmazásában a „határozatokkal” egyenértékűként kell kezelni.

Noha az e rendelet szerinti azon kötelezettség, hogy a gyermeknek lehetőséget kell biztosítani a véleménynyilvánításra, nem alkalmazandó a közokiratokra és az egyezségekre, a gyermeknek a véleménynyilvánításhoz való joga az Európai Unió Alapjogi Chartájának 24. cikke szerint és a nemzeti jogban és eljárásokban végrehajtott, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 12. cikkének fényében továbbra is fennáll. Az a tény, hogy a gyermek nem kapott lehetőséget a véleményének kinyilvánítására, nem lehet automatikusan hivatkozott indok a szülői felelősséggel kapcsolatos közokiratok és egyezségek elismerésének vagy végrehajtásának megtagadására.

(2) (...) Az eredeti eljárás helye szerinti (...) tagállamban végrehajtandó, **jogilag kötelező erejű, a szülői felelősséggel kapcsolatos közokiratok és egyezségek végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül** elismerendők és végrehajtandók (...) a többi tagállamban is. E fejezet 1. és 3. szakasza ennek megfelelően alkalmazandó, kivéve ha e szakasz másképp rendelkezik.

56. cikk

Tanúsítvány

(1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállamnak – **a Bizottság számára a 81. cikk szerint bejelentett** – illetékes hatósága **vagy bírósága** (...) a felek **bármelyikének kérelmére** tanúsítványt állít ki (...) **egy közokiratról vagy egyezségről:**

- a) a **házassági ügyben** a [III.] mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával;
- b) a **szülői felelősségre vonatkozó ügyben** a [IV.] mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával.⁶⁰

A **b) pontban említett** tanúsítványnak tartalmaznia kell **a közokiratban vagy** az egyezségben szereplő érvényesítendő kötelezettség (...) összefoglalását (...).

(2) **A tanúsítványt csak akkor lehet kiadni, ha a tagállam, amely felhatalmazta az adott közigazgatási szervet vagy egyéb hatóságot arra, hogy a közokiratot az alaki követelményeknek megfelelően kiállítsa vagy nyilvántartásba vegye vagy az egyezséget nyilvántartásba vegye, e rendelet II. fejezete értelmében joghatósággal rendelkezett, és az adott közokirat vagy egyezség az adott tagállamban jogilag kötelező erővel bír.**

⁶⁰ A tanúsítványnak tartalmaznia kell egy jelölőnégyzetet, amelyben megjelölhető, hogy a gyermek számára lehetőséget biztosítottak-e a véleménynyilvánításra, és amennyiben nem, annak okait ismertetni kell.

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben a tanúsítvány nem adható ki, ha arra utaló jelek vannak, hogy a közokirat vagy az egyezség tartalma ellentétes lenne a gyermek mindenek felett álló érdekével.

(4) A tanúsítványt a közokirat vagy megállapodás nyelvén kell kiállítani. A tanúsítvány a fél kérésére az Európai Unió bármely más nyelvén is kiállítható. Ez nem keletkeztet kötelezettséget a tanúsítványt kiadó illetékes hatóság számára arra vonatkozóan, hogy gondoskodjon [a releváns tartalom] fordításáról vagy átírásáról.

(...)

(5) Tanúsítvány hiányában a közokirat vagy egyezség egy másik tagállamban nem ismerhető el és nem hajtható végre.

56a. cikk

A tanúsítvány helyesbítése és visszavonása

(1) Az eredeti eljárás helye szerinti tagállamnak – a Bizottság számára a 81. cikk szerint bejelentett – bírósága vagy illetékes hatósága kérésre köteles helyesbíteni a tanúsítványt, illetve hivatalból helyesbítheti azt, ha lényeges tévedés vagy kihagyás folytán a közokirat vagy az egyezség és a tanúsítvány között ellentmondás van.

(2) Az (1) bekezdésben említett bíróságnak vagy illetékes hatóságnak kérésre vagy hivatalból kötelessége visszavonni a tanúsítványt, ha az 56. cikkben megállapított követelményeket figyelembe véve azt tévesen adták ki.

(3) A tanúsítvány helyesbítésére vagy visszavonására irányuló eljárásra, ideértve a jogorvoslatot is, az eredeti eljárás helye szerinti tagállam joga az irányadó.

56b. cikk

Az elismerés vagy végrehajtás megtagadásának okai

- (1) A különválással vagy a házasság felbontásával kapcsolatos közokirat vagy egyezség elismerését meg kell tagadni:**
- a) ha az elismerés nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével, ahol az elismerést kéri;**
 - b) ha az összeegyeztethetetlen egy olyan határozattal, közokirattal vagy egyezséggel, amelyet ugyanazon felek közötti eljárásban abban a tagállamban hoztak, amelyben az elismerést kéri; vagy**
 - c) ha az összeegyeztethetetlen egy olyan korábbi határozattal, közokirattal vagy egyezséggel, amelyet ugyanazon felek között más tagállamban vagy harmadik államban hoztak, feltéve hogy a korábbi határozat, közokirat vagy egyezség megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, ahol az elismerést kéri.**
- (2) A szülői felelősséggel kapcsolatos közokirat vagy egyezség elismerését vagy végrehajtását meg kell tagadni:**
- a) ha az ilyen elismerés – a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve – nyilvánvalóan ellentétes azon tagállam közrendjével, ahol az elismerést kéri;**
 - b) bármely olyan személy kérésére, aki azt állítja, hogy a közokirat vagy egyezség sérti az ő szülői felelősségét, amennyiben a közokirat kiállítása vagy nyilvántartásba vétele, illetve az egyezség megkötése és nyilvántartásba vétele e személy bevonása nélkül történt;**
 - c) abban az esetben, ha – illetve annyiban, amennyiben – az összeegyeztethetetlen a szülői felelősséggel kapcsolatos valamely későbbi határozattal, közokirattal vagy egyezséggel, amelyet abban a tagállamban hoztak, ahol az elismerésre hivatkoznak vagy a végrehajtást kéri;**

d) abban az esetben, ha – illetve annyiban, amennyiben – az összeegyeztethetetlen egy későbbi, szülői felelősséggel kapcsolatos határozattal, közokirattal vagy egyezséggel, amelyet a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti másik tagállamban vagy harmadik államban hoztak, feltéve hogy a későbbi határozat, közokirat vagy egyezés megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, ahol az elismerést vagy a végrehajtást kéri.

(3) A szülői felelősséggel kapcsolatos közokirat vagy egyezés elismerését vagy végrehajtását meg lehet tagadni, ha a közokiratnak az alaki követelményeknek megfelelő kiállítása vagy nyilvántartásba vétele, illetve az egyezés nyilvántartásba vétele anélkül történt meg, hogy az ítélőképesége birtokában lévő gyermek lehetőséget kapott volna a véleménynyilvánításra.

5. (...) SZAKASZ

(...) EGYÉB RENDELKEZÉSEK

(...)

(...)

50. cikk

Az eredetileg eljáró (...) **bíróság** joghatósága felülvizsgálatának tilalma

Az eredeti eljárás helye szerinti tagállam (...) **bíróságának** joghatósága nem vizsgálható felül. A 37. cikk a) pontjában és a 38. cikk a) pontjában említett közrendre vonatkozó vizsgálat a 3–13. (...) cikkben megállapított joghatósági szabályokra nem alkalmazható.

51. cikk

Az alkalmazandó jog eltérései

Valamely házassági ügyben hozott határozat elismerése nem tagadható meg amiatt, hogy annak a tagállamnak a joga, ahol az ilyen elismerést kéri, azonos tényállás mellett nem tenné lehetővé a házasság felbontását, a különválást vagy a házasság érvénytelenítését.

52. cikk

Az érdemi felülvizsgálat kizártsága

A másik tagállamban hozott határozat érdemben semmilyen körülmények között sem vizsgálható felül.

52a. cikk

Jogorvoslat bizonyos tagállamokban

Amennyiben egy határozatot Cipruson, az Egyesült Királyságban vagy Írországban hoztak, az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban rendelkezésre álló bármely formájú jogorvoslatot e fejezet alkalmazásában rendes jogorvoslatnak kell tekinteni.

(...)

(...)

57. cikk

Költségek

E fejezetet az e rendelet szerinti eljárások költségeinek a meghatározására és az ilyen költségekre vonatkozó bármely végzés végrehajtására is alkalmazni kell.

58. cikk

Jogi segítségnyújtás

(1) Az a kérelmező, aki az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban teljes vagy részleges jogi segítségnyújtásban vagy költségmentességben részesült, **a 27. cikk (3) bekezdésében, (...) a 39. cikkben (...) és a 42/47q. cikk szerinti eljárásokban jogosult a végrehajtás szerinti tagállam jogában meghatározott legkedvezőbb jogi segítségnyújtásban, segélyben vagy a legszélesebb körű költségmentességben részesülni.**

(2) **Az a kérelmező, aki az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban a 81. cikkel összhangban a Bizottságnak bejelentett valamely közigazgatási hatóság előtt költségmentes eljárásban részesült, az (1) bekezdésben felsorolt bármely eljárás során is jogosult a jogi segítségnyújtásra az (1) bekezdésnek megfelelően. E célból az érintett félnek be kell nyújtania egy, az eredeti eljárás helye szerinti tagállam illetékes hatósága által kiállított okmányt, amely igazolja, hogy a teljes vagy részleges jogi segítségnyújtás vagy a költségek és kiadások alóli mentesülés anyagi feltételeinek megfelel.**

59. cikk

Biztosíték, óvadék vagy letét

A valamely tagállamban egy másik tagállamban hozott határozat végrehajtását kérelmező fél számára semmiféle biztosíték, óvadék, letét – bármilyen módon meghatározott – megfizetése nem írható elő azzal az indokkal, hogy külföldi állampolgár, vagy hogy nem rendelkezik (...) szokásos tartózkodási hellyel a végrehajtás helye szerinti tagállamban.

V. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS (...) SZÜLŐI FELELŐSSÉGRE VONATKOZÓ ÜGYEKBEN⁶¹

⁶¹ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Az e rendeletben a szülői felelősségre vonatkozó ügyekben való együttműködéssel kapcsolatban előírt rendelkezések nem alkalmazandók az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti olyan visszaviteli kérelmek feldolgozására, amelyek az 1980. évi Hágai Egyezmény 19. cikkével és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban nem minősülnek a szülői felelősség érdemét érintő eljárásoknak. Az 1980. évi Hágai Egyezmény alkalmazását azonban ki kell egészíteniük az e rendeletben a gyermek jogellenes külföldre vitelével kapcsolatban előírt rendelkezéseknek és az általános rendelkezéseknek.”

Lásd a 3. lábjegyzetben javasolt preambulumbekezdést is.

Központi hatóságok kijelölése⁶²

Mindegyik tagállam kijelöl egy vagy több központi hatóságot e rendelet szülői felelősségre vonatkozó ügyekben történő alkalmazásának segítésére, és meghatározza ezek illetékességét és hatáskörét. Amennyiben egy tagállam egynél több központi hatóságot jelölt ki, az értesítéseket fő szabály szerint közvetlenül a joghatósággal rendelkező megfelelő központi hatóság részére kell elküldeni. Amennyiben joghatósággal nem rendelkező központi hatóság részére küldenek értesítést, ez utóbbi köteles (...) **továbbítani** azt a joghatósággal rendelkező központi hatóság részére, és ennek megfelelően tájékoztatni a feladót.

(...)

A központi hatóságok (...) általános feladatai

- (1)** (...) A központi hatóságok tájékoztatást nyújtanak **a szülői felelősségre vonatkozó ügyekkel kapcsolatos** nemzeti jogszabályokról, (...) eljárásokról és **elérhető szolgáltatásokról, valamint** megteszik az **általuk** megfelelőnek **vélt intézkedéseket** e rendelet alkalmazásának (...) javítása érdekében.
- (2)** **A központi hatóságok e rendelet céljainak elérése érdekében együttműködnek egymással és elősegítik a tagállamaikban található illetékes hatóságok közötti együttműködést.**
- (3)** **E célokra** (...) a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat is igénybe **vehető**.

⁶² A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Szülői felelősséget érintő ügyekben központi hatóságokat kell kijelölni valamennyi tagállamban. A tagállamoknak célszerű mérlegelniük, hogy e rendelet céljából ugyanazt a hatóságot jelölik ki központi hatósággént, amelyet az 1980., illetve az 1996. évi Hágai Egyezmény céljaira központi hatósággént jelöltek ki. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a központi hatóságok megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy eleget tehessenek az e rendelet alapján rájuk ruházott feladatoknak.”

62a. cikk

A központi hatóságon keresztül benyújtott kérelem

- (1) A központi hatóságok egy másik tagállam központi hatóságától érkező kérelemre egyedi ügyekben együttműködnek e rendelet céljainak elérése érdekében.
- (2) Az e fejezet szerinti kérelmeket bíróság vagy illetékes hatóság nyújthatja be. A 63. cikk c) és g) pontjai, valamint a 64. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti kérelmeket a szülői felelősség gyakorlója is benyújthatják.
- (3) A sürgős esetek kivételével és a 67a. cikk sérelme nélkül, az e fejezet szerinti kérelmeket a kérelmező bíróság vagy illetékes hatóság tagállamának, illetve a kérelmező szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamnak a központi hatóságához kell benyújtani.⁶³

⁶³ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Sürgős esetek kivételével és a bíróságok közötti, az e rendelet alapján engedélyezett közvetlen együttműködés és kommunikáció sérelme nélkül, az e rendelet alapján a szülői felelősségre vonatkozó ügyekben való együttműködést a bíróságok és az illetékes hatóságok kérelmezhetik, és a kérelmeket a kérelmező bíróság vagy illetékes hatóság székhelye szerinti tagállam központi hatóságához kell benyújtani. Bizonyos kérelmeket a szülői felelősség gyakorlója is benyújthatnak a kérelmező szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam központi hatóságához. Ilyen kérelem lehet többek között a szülői felelősség azon gyakorlója által benyújtott tájékoztatás és segítségnyújtás iránti, egyebek mellett szükség esetén a jogi segítségnyújtás megszerzésének módjára irányuló tájékoztatás iránti kérelem, aki a megkeresett központi hatóság tagállamának területén próbál – mindenekelőtt a kapcsolattartási jogot és a gyermek visszavitelét érintő – határozatot elismertetni és végrehajtani; a szülői felelősség gyakorlója közötti egyezség létrejöttéhez közvetítés vagy egyéb alternatív vitarendezési módszerrel nyújtandó segítség iránti kérelem; továbbá egy bírósághoz vagy illetékes hatósághoz arra vonatkozóan benyújtott kérelem, hogy az mérlegelje a gyermek személyének vagy vagyonának védelmét célzó intézkedések szükségességét.

A megkeresett tagállam bíróságával vagy illetékes hatóságával történő közvetlen kezdeti kapcsolatfelvételt lehetővé tévő sürgős eset lehet például egy másik tagállam illetékes hatóságához intézett közvetlen megkeresés annak mérlegelésére, hogy szükség van-e a gyermek védelmét szolgáló intézkedések meghozatalára, ha a gyermek feltételezhetően közvetlen veszélynek van kitéve.

A központi hatóságon keresztüli megkeresésre vonatkozó előírásnak csak az első megkeresések esetében kell kötelezőnek lennie; az érintett bírósággal vagy illetékes hatósággal, illetve a kérelmezővel folytatott későbbi kommunikáció közvetlenül is történhet.”

- (4) Ez a cikk nem zárja ki, hogy a központi hatóságok vagy az illetékes hatóságok olyan megállapodásokat kössenek egy vagy több tagállam központi hatóságaival vagy illetékes hatóságaival⁶⁴, amelyek lehetővé teszik a közvetlen kommunikációt e hatóságok kölcsönös kapcsolataiban, illetve hogy a már meglévő ilyen megállapodásaikat fenntartsák.
- (5) E fejezet rendelkezései nem zárják ki azt, hogy a szülői felelősség gyakorlója közvetlenül megkeresse egy másik tagállam bíróságát.
- (6) A 63. és a 64. cikk rendelkezései nem kötelezik a központi hatóságot olyan hatáskörök gyakorlására, amelyeket a megkeresett tagállam joga szerint csak igazságügyi hatóságok gyakorolhatnak.

63. cikk

(...)A központi hatóságok konkrét feladatai

(...) A **megkeresett** központi hatóságok közvetlenül, illetve **bíróságokon, illetékes** hatóságokon vagy egyéb szerveken keresztül közvetve megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy:

- a) **a nemzeti joggal, illetve eljárással** összhangban segítséget (...) nyújtsanak a gyermek hollétének megállapításában, amennyiben úgy tűnik, hogy a gyermek a megkeresett tagállam területén tartózkodhat, és (...) **erre az információra** szükség van valamely, e rendelet szerinti **kérelem vagy** megkeresés végrehajtásához;

⁶⁴ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Nem zárható ki annak lehetősége, hogy a központi hatóságok vagy az illetékes hatóságok olyan megállapodásokat kössenek egy vagy több tagállam központi hatóságaival vagy illetékes hatóságaival, amelyek lehetővé teszik a közvetlen kommunikációt e hatóságok kölcsönös kapcsolataiban, illetve hogy a már meglévő ilyen megállapodásaikat fenntartsák. Az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell a központi hatóságukat az ilyen megállapodásokról.”

- b) a 64. cikkel összhangban összegyűjtsék és megosszák egymással **a szülői felelősséggel kapcsolatos egyes eljárások szempontjából releváns** információkat;
- c) tájékoztatást és segítséget nyújtsanak az olyan szülőifelelősség-gyakorlóknak, akik határozat elismerését és végrehajtását kérik (...) **a megkeresett központi hatóság szerinti tagállam területén**, különösen a kapcsolattartási jogra és a gyermek visszavételére vonatkozóan, **beleértve szükség esetén a jogi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségére vonatkozó információkat is**;
- d) elősegítsék a **bíróságok, az illetékes hatóságok és az egyéb érintett szervek**⁶⁵ közötti (...) kommunikációt, különösen a **64a. cikk** alkalmazását illetően;
- e) **elősegítsék**⁶⁶ **a bíróságok közötti kommunikációt, amennyiben szükséges, különösen a 12., a 12a., a 14. és a 19. cikk alkalmazását illetően**;

⁶⁵ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A szülői felelősség e rendelet hatálya alá tartozó egyedi eseteiben a központi hatóságoknak együtt kell működniük egymással a nemzeti bíróságok, illetékes hatóságok és egyéb szervek, valamint a szülői felelősség gyakorlóinak támogatásában. Ilyen egyéb szervek lehetnek többek között a felügyelt kapcsolattartáshoz létesítményeket biztosító nem kormányzati szervezetek vagy a bizonyos tagállamokban létező, általában a családjogi bíróságok segítő szolgálataiként említett szervek. A megkeresett központi hatóság által nyújtott támogatásnak magában kell foglalnia különösen a gyermek helyének meghatározását, közvetlenül vagy a bíróságokon, az illetékes hatóságokon vagy egyéb szerveken keresztül, amikor ez az e rendelet szerinti kérelem végrehajtásához szükséges, valamint a szülői felelősségre vonatkozó eljárások céljából a gyermekkel kapcsolatos információk rendelkezésre bocsátását.”

⁶⁶ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A megkeresett központi hatóságoknak az ahhoz szükséges lépéseket is meg kell tenniük, hogy szükség esetén megkönnyítsék a bíróságok közötti kommunikációt, különösen a következőkre vonatkozó szabályok alkalmazásáról: a joghatóság áttétele, a sürgős esetekben alkalmazott ideiglenes, illetve biztosítási intézkedések – különösen ha ezek gyermek jogellenes külföldre viteléhez kapcsolódnak, illetve az 1980. évi Hágai Egyezmény 13. cikke első bekezdésének b) pontjában említett kockázat csökkentését célozzák –, valamint a perfüggőség és összefüggő eljárások. Ebből a célból bizonyos esetekben elégséges lehet a további közvetlen kommunikációt lehetővé tevő tájékoztatás (például a gyermekjólétért felelős hatóságok, egy, a releváns hálózatban részt vevő bíró vagy az illetékes bíróság elérhetőségeinek megadása).”

- f) a **bíróságok és az illetékes** hatóságok szükségleteinek megfelelően tájékoztatást és segítséget nyújtsanak számukra a 65. cikk alkalmazásához; **valamint**
- g) elősegítsék a szülői felelősség gyakorlói közötti egyezséget közvetítés vagy egyéb **alternatív vitarendezési** eszközök útján, és elősegítsék a határokon átnyúló együttműködést ebből a célból.
- (...)

64. cikk

Együttműködés a **szülői felelősséggel kapcsolatos eljárásokban releváns** információk gyűjtése és cseréje terén

- (1) Indokolással ellátott kérelem (...) alapján azon tagállam központi hatósága, amelyben a gyermek szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik **vagy rendelkezett, vagy** ahol ténylegesen tartózkodik vagy tartózkodott, (...)közvetlenül, vagy valamely **bíróságon, illetékes** hatóságon vagy egyéb szerven keresztül
- a) **jelentést készít, illetve – amennyiben már birtokában áll – jelentést bocsát** rendelkezésre az alábbiakról:
- i. (...) a gyermek helyzete,
 - ii. (...) a gyermeket illető **szülői felelősségre vonatkozó, folyamatban lévő** esetleges eljárások, vagy
 - iii. (...) **a gyermeket illető szülői felelősségre vonatkozó** határozatok;

- b) megad minden egyéb, a megkereső tagállamban folyamatban lévő, szülői felelősségre vonatkozó eljárás szempontjából releváns információt, különös tekintettel azon szülő, egyéb hozzátartozó vagy más olyan személy helyzetére, akik alkalmasak lehetnek a gyermek gondozására, amennyiben azt a gyermek helyzete szükségessé teszi; vagy
- c) felkérheti saját tagállamának bíróságát vagy illetékes hatóságát, hogy mérlegelje a gyermek személyének vagy vagyonának védelmét szolgáló intézkedések meghozatalának szükségességét.

(...)

(2) Súlyos veszélynek kitett gyermek esetében ha azon bíróságnak vagy illetékes hatóságnak, amely a gyermek védelmét célzó intézkedést meghozta vagy ilyen intézkedés meghozatalát mérlegeli, tudomására jut, hogy a gyermek lakóhelye immár másik tagállamban van, illetve a gyermek egy másik tagállamban tartózkodik, e bíróságnak vagy illetékes hatóságnak értesítenie kell a másik tagállam bíróságát vagy illetékes hatóságát a gyermeket érintő veszélyről, valamint a meghozott vagy esetlegesen meghozandó intézkedésekről. Ezek az információk közvetlenül vagy a központi hatóságokon keresztül is rendelkezésre bocsáthatók.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett megkeresésekhez és kísérő dokumentumokhoz fordítást kell csatolni a megkeresett tagállam hivatalos nyelvén vagy ha az adott tagállamnak több hivatalos nyelve van, a megkeresés teljesítésének helyén elfogadott hivatalos nyelvek egyikén, illetve bármilyen olyan nyelven, amelyet a megkeresett tagállam kifejezetten elfogad. A tagállamok a 81. cikkel összhangban tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy mely nyelveket fogadják el.

(4) Az (1) bekezdésben említett információkat a kérelem kézhezvételétől számított legkésőbb három hónapon belül továbbítani kell a megkereső központi hatóságnak, kivéve, ha ez rendkívüli körülmények miatt nem lehetséges⁶⁷.

⁶⁷ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Mivel a szülői felelősségre vonatkozó ügyekben az idő kulcsfontosságú, e rendeletnek az együttműködésre vonatkozó rendelkezései alapján kért információkat – ideértve a szülői felelősséggel kapcsolatos eljárásokban releváns információk gyűjtésére és cseréjére vonatkozó kéréseket, valamint a gyermeknek egy másik tagállamban való elhelyezését jóváhagyó vagy elutasító határozatokat – a megkeresett tagállam központi hatóságának a kérelem kézhezvételétől számított legkésőbb három hónapon belül továbbítania kell a megkereső tagállam részére, kivéve, ha ez rendkívüli körülmények miatt nem lehetséges. Ez magában foglalhatja az illetékes nemzeti hatóság azon kötelezettségét, hogy kellő időben a megkeresett központi hatóság rendelkezésére bocsássa az információkat – illetve magyarázatot adjon arra, hogy ez miért nem lehetséges – ahhoz, hogy a szóban forgó központi hatóság eleget tudjon tenni e határidőnek. Mindazonáltal az összes érintett illetékes hatóságnak törekednie kell arra, hogy e maximális időkorlátnál rövidebb idő alatt választ adjon.”

64a. cikk

A szülői felelősségre vonatkozó ügyekben hozott határozatok másik tagállamban való végrehajtása

- (1) Valamely tagállam bírósága megkeresheti egy másik tagállam bíróságait vagy illetékes hatóságait, hogy nyújtsanak segítséget a szülői felelősségre vonatkozó ügyekben e rendelet alapján hozott határozatok végrehajtását⁶⁸, különösen a kapcsolattartási jog tényleges gyakorlásának biztosítását illetően.
- (2) Az (1) bekezdésben említett megkereséshez és kísérő dokumentumokhoz fordítást kell csatolni a megkeresett tagállam hivatalos nyelvén vagy ha az adott tagállamnak több hivatalos nyelve van, a megkeresés teljesítésének helyén elfogadott hivatalos nyelvek egyikén, illetve bármilyen olyan nyelven, amelyet a megkeresett tagállam kifejezetten elfogad. A tagállamok a 81. cikkel összhangban tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy mely nyelveket fogadják el.

⁶⁸ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Amennyiben valamely tagállam bírósága már határozatot hozott szülői felelősségre vonatkozó ügyekben vagy ilyen határozatot mérlegel, és a végrehajtásra egy másik tagállamban kerül sor, lehetővé kell tenni a bíróság számára, hogy segítséget kérjen a másik tagállam bíróságaitól vagy illetékes hatóságaitól a határozat végrehajtásához. Ez alkalmazandó például az olyan felügyelet melletti kapcsolattartást odaítélő határozatokra, amelyeket egy, a kapcsolattartást elrendelő bíróság helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban kell végrehajtani, vagy az olyan határozatokra, amelyek a határozat végrehajtásának helye szerinti tagállam bíróságainak vagy illetékes hatóságainak más kísérő intézkedéseit érintik.”

⁶⁹ A szöveget egy preambulumbeközdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 8., 9. és 20. cikkére tekintettel amennyiben a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bírósága a gyermek nevelőszülőknél vagy intézetben való elhelyezését mérlegeli, az eljárás lehető legkorábbi szakaszában meg kell vizsgálnia, milyen megfelelő intézkedések szükségesek a gyermek – különösen identitásának megőrzéséhez, valamint a szülőkkel, illetve adott esetben más hozzátartozókkal való kapcsolattartáshoz fűződő – jogai tiszteletben tartásának biztosításához. Amennyiben a bíróságnak tudomása van arról, hogy a gyermeket szoros kötelék fűzi egy másik tagállamhoz, ilyen megfelelő intézkedés lehet mindenekelőtt – amennyiben a konzuli kapcsolatokról szóló bécsi egyezmény 37. cikkének b) pontja alkalmazandó – e másik tagállam konzuli hivatalának értesítése. Az e másik tagállam központi hatósága által nyújtott tájékoztatás szintén elősegítheti azt, hogy a bíróságnak tudomására jusson ez a kötelék. Megfelelő intézkedés lehet az e rendelet alapján történő információkérés a szóban forgó tagállamtól azon szülőkről, egyéb hozzátartozókról vagy más olyan személyekről, akik alkalmasak lehetnek a gyermek gondozására. A körülményektől függően a bíróság ezenkívül tájékoztatást kérhet a gyermek szüleivel vagy testvéreivel kapcsolatos eljárásokról és határozatokról is. Minden esetben a gyermek mindenek felett álló érdekét kell a legfontosabb szempontnak tekinteni. Ezen rendelkezések egyike sem érintheti az elhelyezést mérlegelő tagállam bírósága vagy illetékes hatósága által az elhelyezésre vonatkozóan hozott döntésre alkalmazandó nemzeti jogot vagy eljárást. Ez mindenekelőtt nem róhat olyan kötelezettséget a joghatósággal rendelkező tagállam hatóságaira, hogy a gyermeket a másik tagállamban helyezték el vagy hogy továbbra is bevonják a másik tagállamot az elhelyezésre vonatkozó döntésbe vagy eljárásba.”

(1) Ha egy (...) **bíróság vagy illetékes** hatóság mérlegeli egy gyermeknek (...) egy másik tagállamban⁷⁰ történő elhelyezését, először meg kell szereznie az említett másik tagállam illetékes hatóságának hozzájárulását. Ennek érdekében (...) **a megkereső** tagállam központi hatósága hozzájárulás iránti kérelmet küld **a megkeresett** tagállam központi hatóságának, azaz ahol a gyermek elhelyezésre kerülne, és e hozzájárulás iránti kérelemben szerepelnie kell a következőknek: jelentés a gyermekről, a javasolt elhelyezés vagy gondozás indokai, **az esetlegesen tervezett finanszírozásra vonatkozó információk és bármely egyéb olyan információ, amelyet a megkereső tagállam lényegesnek ítél, például az elhelyezés várható időtartama.**⁷¹

⁷⁰ A szöveget egy preambulumbeközdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Helyénvaló, hogy e rendelet hatálya kiterjedjen a más tagállamban végrehajtandó, a gyermek nevelőszülőknél – azaz a nemzeti joggal és eljárással összhangban egy vagy több személynél – való elhelyezésének, illetve intézményi gondozásba – így például árvaházba vagy gyermekotthonba – helyezésének minden formájára, kivéve ezeknek a rendelet által kifejezetten kizárt eseteit, így például az örökbefogadás céljából való elhelyezést, az egyik szülőnél vagy adott esetben – a fogadó tagállam nyilatkozata szerinti – más közeli hozzátartozónál történő elhelyezést. Ennek megfelelően e rendelet hatálya alá kell tartoznia az olyan „nevelési célú elhelyezésnek” is, amelyet bíróság rendelt el, vagy az illetékes hatóság szervezett meg a szülők vagy a gyermek beleegyezésével vagy kérelmére a gyermek deviáns viselkedését követően. Csak az olyan – akár nevelési, akár büntetési célú – elhelyezéseket célszerű kizárni e rendelet hatályából, amelyeket azt követően rendeltek el vagy szerveztek meg, hogy a gyermek olyan cselekményt követett el, amely a nemzeti büntetőjog értelmében büntetendő cselekménynek minősülhetne, ha egy felnőtt követné el, függetlenül attól, hogy az adott ügyben büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletet vonna-e maga után.”

⁷¹ A szöveget egy preambulumbeközdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Amennyiben valamely tagállam bírósága vagy illetékes hatósága a gyermek más tagállamban való elhelyezését mérlegeli, az elhelyezés előtt a hozzájárulás megszerzésére irányuló konzultációs eljárást kell folytatni. Az elhelyezést mérlegelő bíróságnak vagy illetékes hatóságnak az elhelyezés elrendelése vagy megszervezése előtt meg kell szereznie azon tagállam illetékes hatóságának hozzájárulását, amelyben a gyereket elhelyezni kívánja. Amennyiben az illetékes hatóság nem válaszol három hónapon belül, az nem tekintendő hozzájárulásnak; hozzájárulás nélkül pedig nem kerülhet sor az elhelyezésre. A hozzájárulás iránti kérelemben szerepelnie kell legalább a következőknek: jelentés a gyermekről, a javasolt elhelyezés vagy gondozás indokai, az elhelyezés várható időtartama, a tervezett finanszírozásra vonatkozó információk és bármely egyéb olyan információ, amelyet a megkeresett tagállam lényegesnek ítél, így például az intézkedés tervezett felügyeletére és a szülőkkel, más hozzátartozókkal vagy a gyermekhez közel álló más személyekkel való kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó információk, illetve annak az emberi jogok európai egyezménye 8. cikkének fényében történő indokolása, hogy a kapcsolattartás megszervezésére miért nem kerül sor.

Figyelembe véve a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatát, a meghatározott idejű elhelyezéshez való hozzájárulás nem tekinthető az elhelyezés meghosszabbítására vonatkozó határozatokhoz vagy annak megszervezéséhez való hozzájárulásnak. Ilyen helyzetben ismét kérni kell a hozzájárulást.”

(1a) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a gyermek valamelyik szülőnél kerül elhelyezésre.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1) bekezdés szerinti hozzájárulásukra a területükön a szülőkön kívül a közeli hozzátartozók bizonyos kategóriáinál történő elhelyezéshez nincs szükség. E kategóriákat a 81. cikk szerint közölni kell a Bizottsággal.

(1b) Egy másik tagállam központi hatósága tájékoztathatja a gyermek elhelyezését mérlegelő bíróságot vagy illetékes hatóságot arról, ha a tagállamához a gyermeket szoros kötelék fűzi. Ez nem érinti az elhelyezést mérlegelő tagállam nemzeti jogát és eljárását.

(2) Az (1) bekezdésben említett megkereséshez és (...) kíséző dokumentumokhoz fordítást kell csatolni a megkeresett tagállam hivatalos nyelvén vagy ha az adott tagállamnak több hivatalos nyelve van, a megkeresés teljesítésének helyén elfogadott hivatalos nyelvek egyikén, illetve bármilyen olyan nyelven, amelyet a megkeresett tagállam kifejezetten elfogad. A tagállamok a 81. cikkel összhangban tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy mely nyelveket fogadják el.

(3) Az (1) bekezdésben említett elhelyezést a kérelmező tagállam **csak (...) azután rendelheti el vagy szervezheti meg**, hogy a megkeresett tagállam illetékes hatósága hozzájárult az elhelyezéshez.

(4) A hozzájárulást megadó vagy elutasító (...) határozatot a kérelem kézhezvételétől számított legkésőbb (...) **három** hónapon belül **továbbítani** kell a megkereső központi hatóságnak, kivéve, ha ez rendkívüli körülmények miatt nem lehetséges.⁷²

⁷² Lásd a fenti 67. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

(5) A hozzájárulás megszerzésére vonatkozó eljárásra a megkeresett tagállam nemzeti joga az irányadó⁷³.

(6) Ez a cikk nem zárja ki, hogy a központi hatóságok vagy az illetékes hatóságok olyan megállapodásokat kössenek egy vagy több tagállam központi hatóságaival vagy illetékes hatóságaival, amelyek segítségével egyszerűsítik a hozzájárulás megszerzésére irányuló konzultációs eljárást a kölcsönös kapcsolataikban, vagy hogy a már meglévő ilyen megállapodásaikat fenntartsák.

66. cikk

(...) A központi hatóságok költségei

(...)(1) A központi hatóságok által e rendelet szerint biztosított segítségnyújtás térítésmentes.

(2) E rendelet alkalmazása során a központi hatóságok viselik saját költségeiket.

67. cikk

A központi hatóságok ülései

(1) E rendelet alkalmazásának elősegítése érdekében a központi hatóságok rendszeresen üléseznek.

⁷³ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Ezenfelül, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban a tagállamoknak világos szabályokat és eljárásokat kell meghatározniuk az e rendeletben említett hozzájárulást illetően a jogbiztonság és a gyorsaság biztosítása érdekében. Az eljárásoknak többek között lehetővé kell tenniük, hogy az illetékes hatóság rövid időn belül megadhassa vagy megtagadhassa a hozzájárulását.”

(2) A központi hatóságok üléseit a 2001/470/EK határozatnak megfelelően a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat keretében a **Bizottság** hívja össze⁷⁴.

VI. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

67a⁰. cikk

Hatály

Ez a fejezet az e rendelet III–V. fejezetében említett megkeresések és kérelmek feldolgozására alkalmazandó.

67a. cikk

A bíróságok közötti együttműködés és kommunikáció

(1) E rendelet alkalmazása során a bíróságok közvetlenül együttműködhetnek és kommunikálhatnak egymással, illetve közvetlenül kérhetnek egymástól információkat, feltéve, hogy az ilyen kommunikáció az eljárásban részes felek eljárási jogainak és az információk bizalmas jellegének tiszteletben tartásával történik.

⁷⁴ A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:
„Az, hogy a központi hatóságok üléseit a 2001/470/EK határozatnak megfelelően a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat keretében hívja össze mindenekelőtt a Bizottság, nem zárja ki, hogy a központi hatóságok további üléseket is szervezzenek.”

(2) Az (1) bekezdésben említett együttműködés bármely, a bíróság által megfelelőnek ítélt módon történhet. Az együttműködés különösen az alábbiakra terjedhet ki:

- a) a 12. és a 12a. cikk szerinti célokból történő kommunikáció;
- b) a 14. cikk szerinti tájékoztatás;
- c) a 19. cikk szerinti, folyamatban lévő eljárásokra vonatkozó tájékoztatás;
- d) a III–V. fejezet szerinti kommunikáció.

65a. cikk

Információgyűjtés és -átadás⁷⁵

⁷⁵ A szöveget két preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

- (R1) „Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, a személyes adatok tagállamok általi, e rendelet alkalmazásában történő kezelésére az (EU) 2016/679 rendeletet kell alkalmazni. Elkerülendő többek között az e rendelet alapján tett kérelmek teljesítésének veszélyeztetését – ideértve a gyermeknek a gyermekek jogellenes elviteléről szóló, 1980. évi Hágai Egyezmény alapján történő visszavitelére vagy arra vonatkozó kérelmeket, hogy a bíróság mérlegelje a gyermek személyének vagy vagyonának a védelmét szolgáló intézkedések meghozatalának szükségességét –, az információgyűjtés által érintett személyeknek az (EU) 2016/679 rendelet 14. cikkének (1)–(4) bekezdésében előírt tájékoztatását el lehet halasztani addig, amíg teljesül az a kérelem, amelyhez a szóban forgó – például a gyermek helyének meghatározásához szükséges – információkra szükség van. Ez a kivétel összhangban áll az (EU) 2016/679 rendelet 14. cikkének (5) bekezdésével és 23. cikke (1) bekezdésének f), g), i) és j) pontjával.”
- (R2) „Ez nem zárja ki, hogy egy közvetítő, bíróság vagy illetékes hatóság, amely megkapta az (1) bekezdésben említett információt, intézkedéseket hozzon a gyermek védelmére vagy ilyen intézkedések meghozataláról gondoskodjon, ha a gyermek veszélyben van vagy ennek kockázatára utaló jelek mutatkoznak.”

- (1) A megkeresett központi hatóságnak e rendelet alapján a szülői felelősséggel vagy a gyermekek jogellenes külföldre vitelével kapcsolatos ügyekben adott esetben meg kell küldenie a kérelmeket, a megkereséseket és az ezekben szereplő információkat a tagállamában működő bíróságnak vagy illetékes hatóságnak.
- (2) Az e rendelet alapján az (1) bekezdés szerint tájékoztatott közvetítők, bíróságok vagy illetékes hatóságok csak e rendelet alkalmazása céljából használhatják fel a kapott információkat.
- (3) Annak a közvetítőnek, bíróságnak vagy illetékes hatóságnak, amelynek a megkeresett tagállamon belül birtokában vannak az e rendelet alapján tett megkeresés vagy kérelem teljesítéséhez szükséges információk, illetve amely ilyen információk gyűjtésére hatáskörrel rendelkezik, kérésre közölnie kell ezeket az információkat a megkeresett központi hatósággal, amennyiben a megkeresett központi hatóság számára ezek az információk közvetlenül nem elérhetők.
- (4) A megkeresett központi hatóság szükség esetén a nemzeti joggal és eljárással összhangban továbbítja az így kapott információkat a megkereső központi hatóságnak.

67b. cikk

A személyes adatok szempontjából érintett személyek tájékoztatása

Amennyiben fennáll a veszélye annak, hogy az érintett személynek az (EU) 2016/679 rendelet 14. cikkének (1)–(4) bekezdése szerinti tájékoztatására irányuló kötelezettség sérti az e rendelet szerinti azon kérelem hatékony teljesítését, amelyre vonatkozóan az információkat továbbították, e köteleesség teljesítése a kérelem teljesítéséig elhalasztható.⁷⁶

67c. cikk

Az információk felfedésének tilalma⁷⁷

⁷⁶ Lásd a 75. lábjegyzetben szereplő javasolt preambulumbekendést.

⁷⁷ A 75. lábjegyzetben javasolt preambulumbekendés után a következő szöveg kerül beillesztésre:

„E rendeletnek megfelelő egyensúly kialakítására kell törekednie olyan esetekben, amikor a releváns információk felfedése vagy megerősítése veszélyeztethetné a gyermek mindenek felett álló érdekét, például ha kapcsolati erőszak történt és egy bíróság elrendelte a gyermek új címének titokban tartását a kérelmező előtt. E rendelet előírja, hogy a központi hatóságok, a bíróságok és az illetékes hatóságok nem fedhetik fel, illetve nem erősíthetik meg az e rendelet alkalmazása során gyűjtött vagy átadott információkat a kérelmező vagy harmadik felek előtt, ha megállapítják, hogy ez veszélyeztethetné a gyermek vagy egy másik személy egészségét, biztonságát vagy szabadságát, a rendelet mindazonáltal hangsúlyozza, hogy ez nem akadályozhatja a központi hatóságok, a bíróságok és az illetékes hatóságok általi információgyűjtést és az említettek közötti információátadást, amennyiben ez az e rendelet szerinti kötelezettségek teljesítéséhez szükséges. Ez azt jelenti, hogy amennyiben lehetséges és megfelelő, a kérelmeket e rendelet alapján fel lehet dolgozni anélkül is, hogy a kérelmezőnek a feldolgozáshoz szükséges minden információt a rendelkezésére bocsátottak volna. Például – amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik – a központi hatóságok kezdeményezhetnek eljárásokat a kérelmező nevében anélkül, hogy a kérelmező rendelkezésére bocsátanák a gyermek hollétére vonatkozó információkat. Olyan esetekben azonban, amikor már pusztán a kérelem benyújtása is veszélyeztetheti a gyermek vagy egy másik személy egészségét, biztonságát vagy szabadságát, nem szabad e rendelet értelmében kötelezővé tenni ilyen kérelem benyújtását.”

(1) A központi hatóságok, a bíróságok és az illetékes hatóságok nem fedhetik fel, illetve nem erősíthetik meg a III–VI. fejezet alkalmazása céljából gyűjtött vagy átadott információkat, ha megállapítják, hogy ez veszélyeztethetné a gyermek vagy egy másik személy egészségét, biztonságát vagy szabadságát.

(2) Ha ilyen megállapítás születik egy tagállamban, azt a többi tagállam központi hatóságainak, bíróságainak és illetékes hatóságainak figyelembe kell venniük, mindenekelőtt a kapcsolati erőszak eseteiben.

(3) E cikk egyik rendelkezése sem akadályozhatja a központi hatóságok, a bíróságok és az illetékes hatóságok általi információgyűjtést és az említettek közötti információátadást, amennyiben ez a III–VI. fejezet szerinti kötelezettségek teljesítéséhez szükséges.

68. cikk

Hitelesítés és egyéb hasonló alaki követelmények

E rendelettel összefüggésben (...) hitelesítés, illetve egyéb hasonló alaki követelmény nem írható elő.

69. cikk

(...) Nyelvi szabályozás

(1) A 35/**47j. cikk** (2) bekezdése a) pontjának sérelme nélkül, amennyiben e rendelet alapján fordítás vagy átirat benyújtására van szükség, e fordításnak vagy átírásnak az érintett tagállam hivatalos nyelvén, vagy – ha az említett tagállamban több hivatalos nyelv van – a valamely másik tagállamban hozott határozatra való hivatkozás helyén vagy a kérelem benyújtásának helyén alkalmazott bírósági eljárások hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén kell készülnie, az említett tagállam jogával összhangban.

(2) A (...) **36a., a 47l.** és az 56. cikkben említett tanúsítványok vonatkozó tartalmának fordítását vagy átírását az Unió intézményeinek azon hivatalos nyelvén vagy nyelveinek egyikén lehet elkészíteni, amelyet az érintett tagállam a 81. cikkel összhangban tett értesítése szerint elfogad.

(3) (...) **A tagállamok közlik a Bizottsággal az uniós intézményeknek az adott tagállam nyelvétől eltérő azon hivatalos nyelvét vagy nyelveit, amely nyelveken a központi hatóságok részére szóló közlemények elfogadhatók.**

(4) Az e rendelet **III. és IV.** fejezetének alkalmazásához szükséges fordításokat a tagállamok valamelyikében fordítások készítésére jogosult személynek kell készítenie.

VII. FEJEZET

FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUSOK

70. cikk

A mellékletek módosítása

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 71. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el (...) **[a vonatkozó]⁷⁸ mellékletek módosításai tekintetében az említett mellékletek aktualizálása vagy technikai módosítása céljából.**

⁷⁸ A mellékletekre való hivatkozások beillesztésére egy későbbi időpontban kerül majd sor.

71. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 70. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időtartamra szól [e rendelet hatálybalépésének napja]-tól/-től kezdődő hatállyal.
- (3) A Tanács bármikor visszavonhatja a 70. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti arról a Tanácsot.
- (6) A 70. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. A Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.
- (7) Az Európai Parlament tájékoztatást kap arról, ha a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadott el, továbbá ha a Tanács a jogi aktussal kapcsolatban kifogást emelt vagy a hatáskörök átruházását visszavonta.

VIII. FEJEZET

MÁS JOGI AKTUSOKHOZ VALÓ VISZONY

72. cikk

Más jogi aktusokhoz való viszony⁷⁹

(1) Az e cikk (2) bekezdésében és a 73–78. cikkben foglalt rendelkezésekre is figyelemmel, e rendelet hatályon kívül helyezi a tagállamokban azokat a 2201/2003/EK rendelet hatálybalépésének időpontjában fennálló, két vagy több tagállam között kötött egyezményeket, amelyek az e rendelet által szabályozott ügyekre vonatkoznak.

(2) Finnország és Svédország számára biztosított a lehetőséget arra, hogy – a 2201/2003/EK rendelet 59. cikke (2) bekezdésének megfelelően és figyelemmel az említett rendelkezés b) és c) pontjában foglalt feltételekre – nyilatkozatot tegyenek arról, hogy kölcsönös kapcsolataikban a szóban forgó rendelet szabályai helyett teljes egészében vagy részben a házasságról, örökbefogadásról és gyámságról szóló nemzetközi magánjogi rendelkezéseket tartalmazó, Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország között 1931. február 6-án kötött egyezményt és az ahhoz csatolt záró jegyzőkönyvet fogják alkalmazni. Nyilatkozataikat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a 2201/2003/EK rendelet mellékleteként közzétették. Az említett tagállamok ezeket a nyilatkozatokat egészben vagy részben bármikor visszavonhatják.

(3) A (2) bekezdésben említett, a tagállamok között létrejött és e rendelettel szabályozott ügyekre vonatkozó, jövőben megkötendő megállapodások joghatósági szabályainak összhangban kell lenniük az e rendeletben megállapítottakkal.

⁷⁹

A szöveget egy preambulumbekezdéssel kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„Emlékeztetni kell arra, hogy az egy tagállam által az Európai Unióhoz történt csatlakozásának időpontját megelőzően egy vagy több harmadik állammal kötött megállapodásokra az Európai Unió működéséről szóló szerződés 351. cikke alkalmazandó.”

(4) Tiszteletben kell tartani az Unió polgárai között az állampolgárság alapján való megkülönböztetés tilalmának az elvét.

(5) A (2) bekezdésben meghatározott nyilatkozatot tett északi államok egyikében az e rendelet II. fejezetében meghatározottaknak megfelelő joghatósági okok valamelyikének megfelelő joghatósági ok alapján hozott határozatokat a többi tagállamban az e rendelet IV. fejezetének 1. szakaszában megállapított szabályok szerint kell elismerni és végrehajtani.

(6) A tagállamok megküldik a Bizottságnak:

- a) a (3) bekezdésben említett megállapodások és az ezek végrehajtására vonatkozó egységes jogszabályok egy példányát;**
- b) a (2) és a (3) bekezdésben említett megállapodások felmondásáról szóló értesítéseket, illetve a megállapodások módosításait.**

Ezeket az információkat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni.

73. cikk

Egyes többoldalú egyezményekhez való viszony

A tagállamok közötti kapcsolatokban e rendelet elsőbbséget élvez a következő egyezményekkel szemben, amennyiben azok az e rendelettel szabályozott ügyekre vonatkoznak:

- a) a kiskorúak védelme tekintetében a hatóságok jogkörére és az alkalmazandó jogra vonatkozó, 1961. október 5-én kelt Hágai Egyezmény;
- b) a házasság érvényességére vonatkozó határozatok elismeréséről szóló, 1967. szeptember 8-án kelt Luxembourgi Egyezmény;
- c) a házasság felbontásának és a különválásnak az elismeréséről szóló, 1970. június 1-jén kelt Hágai Egyezmény;
- d) a gyermekek feletti felügyeleti jogot érintő határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a felügyeleti viszonyok helyreállításáról szóló, 1980. május 20-án kelt Európai Egyezmény.

74. cikk

A gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-én kelt Hágai Egyezményrel való kapcsolat

Amennyiben egy gyermeket jogellenesen elvittek egy olyan tagállamba, illetve jogellenesen visszatartanak egy olyan tagállamban, amely eltér a közvetlenül a jogellenes elvitel, illetve visszatartás előtti szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamtól, továbbra is az 1980. Évi Hágai Egyezmény rendelkezéseit (...) **kell alkalmazni az e rendelet III. és VI. fejezetében foglalt rendelkezésekkel kiegészítve. A IV. fejezetet kell alkalmazni abban az esetben, ha a valamely tagállamban hozott, az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a gyermek visszavitelét elrendelő határozatot a gyermek újabb jogellenes elvitelét vagy visszatartását követően egy másik tagállamban kell elismerni és végrehajtani.**

75. cikk

A szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, 1996. október 19-én kelt Hágai Egyezményhez való viszony

- (1) Az 1996. évi Hágai Egyezményhez való viszonyt illetően e rendeletet kell alkalmazni:
- a) a (2) bekezdésre is figyelemmel, amennyiben az érintett gyermek valamely tagállam területén rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel;
 - b) valamely tagállam (...) **bírósága** által hozott határozatnak egy másik tagállam területén történő elismerését és végrehajtását illetően, még akkor is, ha az érintett gyermek olyan állam területén rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, amely az említett egyezmény szerződő fele, és amelyben e rendelet nem alkalmazandó.

(2) Az (1) bekezdés ellenére,

- a) amennyiben a Felek egy olyan állam (...) **bíróságának** joghatóságáról állapodtak meg, amely az 1996. évi Hágai Egyezmény szerződő fele, és amelyben e rendelet nem alkalmazandó, az említett egyezmény 10. cikkét kell alkalmazni;
- b) ami a joghatóság átruházását illeti valamely tagállam (...) **bírósága** és egy olyan állam bírósága között, amely az 1996. évi Hágai Egyezménynek szerződő fele, és amelyben e rendelet nem alkalmazandó, az említett egyezmény 8. és 9. cikkét kell alkalmazni;
- c) amennyiben szülői felelősségre vonatkozó eljárások vannak folyamatban egy olyan állam (...) **bírósága** előtt, amely az 1996. évi Hágai Egyezménynek részes fele, és amelyben e rendelet nem alkalmazandó abban az időpontban, amikor ugyanazon gyermekkel kapcsolatosan ugyanazon ténybeli alapon egy tagállami (...) **bírósághoz** fordulnak, az egyezmény 13. cikkét kell alkalmazni.⁸⁰

(...)

76. cikk

A hatály terjedelme

- (1) A 72–75. cikkben említett megállapodások és egyezmények továbbra is hatályban maradnak az e rendelet által nem érintett ügyek vonatkozásában.
- (2) A (...) 73–75. cikkben említett egyezmények – különösen az 1980. és 1996. évi Hágai Egyezmény – a (...) 73–75. cikkel összhangban továbbra is **hatályban** maradnak azon tagállamok között, amelyek ezen egyezmények részes felei.

⁸⁰ A szöveget egy preambulumbekazdéssal kell kiegészíteni az alábbiak szerint:

„A szülői felelősséggel kapcsolatos ügyekben alkalmazandó jogot az 1996. évi Hágai Egyezmény III. fejezetében foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell megállapítani. Az említett egyezmény olyan tagállam bírósága előtti eljárásban való alkalmazásakor, amelyben ezt a rendeletet alkalmazni kell, az említett egyezmény 15. cikkének (1) bekezdésében a szóban forgó egyezmény II. fejezetének rendelkezéseire való hivatkozást az e rendelet rendelkezéseire való hivatkozásként kell értelmezni.”

A Szentszékkal kötött szerződések

- (1) E rendeletet a Szentszék és Portugália között Vatikánvárosban (...) **2004.** május **18**-án aláírt nemzetközi szerződés (konkordátum) sérelme nélkül kell alkalmazni.
- (2) Az (1) bekezdésben említett szerződés alapján hozott, a házasság érvénytelenségére vonatkozó bármely határozatot a IV. fejezet 1. szakaszának **1. alszakaszában** megállapított feltételek szerint a tagállamokban el kell ismerni.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben megállapított rendelkezéseket a Szentszékkal kötött következő nemzetközi szerződések (...) vonatkozásában is alkalmazni kell:
- a) az Olaszország és a Szentszék között, az 1984. február 18-án Rómában aláírt megállapodással és kiegészítő jegyzőkönyvvel módosított, 1929. február 11-én kelt „Lateráni Konkordátum”;
 - b) a Szentszék és Spanyolország között 1979. január 3-án kelt, jogi ügyekről szóló megállapodás;
 - c) a Málta és a Szentszék között a kánonjogi házasságok és az egyházi hatóságok és bíróságok által hozott határozatok polgári hatásainak elismeréséről 1993. február 3-án aláírt megállapodás, az ugyanezen a napon kelt végrehajtási jegyzőkönyvvel és a (...) **2014.** január **27**-én kelt **harmadik** kiegészítő jegyzőkönyvvel együtt.
- (4) A (2) bekezdésben felsorolt határozatok elismerése Spanyolországban, Olaszországban vagy Máltán ugyanazon eljárásnak és ellenőrzésnek lehet alávetve, mint amelyek az egyházi bíróságok által a (3) bekezdésben említett, a Szentszékkal kötött nemzetközi szerződéseknek megfelelően hozott határozatokra alkalmazhatók.

- (5) A tagállamok megküldik a Bizottságnak:
- a) az (1) és (3) bekezdésben említett szerződések másolatait;
 - b) e szerződések felmondását vagy módosítását.

IX. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

78. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ezt a rendeletet csak [*az e rendelet alkalmazásának kezdőnapján*] vagy azt követően megindult jogi eljárásokra, az alaki követelményeknek megfelelően kiállított, illetve nyilvántartásba vett közokiratokra és **nyilvántartásba vett** egyezségekre kell alkalmazni.
- (2) Továbbra is a 2201/2003/EK rendelet alkalmazandó azokra a [*e rendelet alkalmazásának kezdőnapja*] előtt indított eljárásokban hozott határozatokra, az alaki követelményeknek megfelelően az említett napot megelőzően kiállított vagy nyilvántartásba vett közokiratokra és (...) **a megkötésük helye szerinti tagállamban** az említett napot megelőzően **végrehajthatóvá vált** egyezségekre, amelyek az említett rendelet hatálya alá tartoznak.

79. cikk

Nyomon követés és értékelés

- (1) [*10 évvel az alkalmazás kezdőnapja után*]-ig a Bizottság a tagállamok által átadott információk felhasználásával jelentést készít az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság részére e rendelet utólagos értékeléséről. A jelentéshez szükség esetén jogalkotási javaslatot kell mellékelni.

(2) [3 évvel az alkalmazás kezdőnapja után]-tól/-től kezdődően a tagállamok (...) a Bizottság kérésére a rendelkezésére bocsátják (...) a rendelkezésükre álló, az **e rendelet működésének és alkalmazásának értékelése szempontjából releváns** információkat a következőkről:

- a) a házassági ügyekben vagy szülői felelősségre vonatkozó ügyekben hozott olyan határozatok száma, amelyekben a joghatóságot az e rendeletben megállapított indokokra alapozták;
- b) a 32. cikk szerinti, végrehajtás iránti kérelmek tekintetében azon esetek száma, amikor a végrehajtásra nem került sor a végrehajtási eljárások megindításának időpontjától számított hat héten belül;
- c) a 39. cikk szerinti, egy határozat elismerésének megtagadására irányuló kérelmek száma, (...) és azon esetek száma, amikor az elismerés megtagadásának helyt adtak;
- d) a 41/**47p.** cikk szerint egy határozat végrehajtásának megtagadására irányuló kérelmek száma, (...) és azon esetek száma, amikor a végrehajtás megtagadásának helyt adtak;
- e) a 44/**47r.** és a 45/**47r.** cikk alapján benyújtott jogorvoslati kérelmek száma.

80. cikk

Két vagy több jogrendszerrel rendelkező tagállamok

Az olyan tagállamok tekintetében, amelyeknek különböző területi egységeiben két vagy több jogrendszer vagy szabályrendszer vonatkozik az e rendelettel szabályozott ügyekre:

- a) bármely hivatkozás az adott tagállamban lévő szokásos tartózkodási helyre, a területi egységen belüli szokásos tartózkodási helyre vonatkozik;
- b) az állampolgárságra való bármely hivatkozás (...) az adott tagállam joga szerinti területi egységre vonatkozik;
- c) bármely hivatkozás valamely tagállam hatóságára, az adott tagállamon belüli érintett területi egység hatóságára vonatkozik;
- d) bármely hivatkozás egy megkeresett tagállam szabályaira annak a területi egységnek a szabályaira vonatkozik, amelyben a joghatóság, az elismerés vagy a végrehajtás felmerül.

81. cikk

A Bizottságnak megküldendő tájékoztatás

- (1) A tagállamok közlik a Bizottsággal az alábbiakat:
- a) **a 2. cikk (1) bekezdésének b1) és b2) pontjában, valamint az 58. cikk (2) bekezdésében említett hatóságok;**
 - b) **a 36a. cikk (1) bekezdésében és az 56. cikkben említett tanúsítványok kibocsátására illetékes bíróságok és hatóságok, valamint a 36b. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a 36b. cikk (1) bekezdésében, a 47m. cikk (1) bekezdésében, a 47m1. cikkben és az 56. cikk (3) bekezdésében említett tanúsítványok helyesbítésére illetékes bíróságok;**
 - c) **a 27. cikk (3) bekezdésében, a 32/47f. cikkben, a 39. cikk (1) bekezdésében, a 41/47p. cikk (1) bekezdésében, a 44/47r. cikk (2) bekezdésében és a 45/47r. cikkben említett bíróságok;**
 - d) **a 32/47f. cikkben említett, végrehajtásra illetékes hatóságok;**
 - e) **a 44/47r. és a 45/47r. cikkben említett jogorvoslati eljárások;**
 - f) a 60. cikk alapján kijelölt központi hatóságok neve, címe és a kapcsolattartás módja;
 - f1) **adott esetben a közeli hozzátartozóknak a 65. cikk (1a) bekezdésében említett kategóriái;**
 - g) a központi hatóságok részére szóló, a (...) **69. cikk (2) bekezdése** szerinti közlemények elfogadott nyelvei;
 - h) **a (...) 64. cikk (3) bekezdése, a 64a. cikk (2) bekezdése, a 65. cikk (2) bekezdése és a 69. cikk (2) bekezdése szerinti fordítások céljából elfogadott nyelvek.**
- (...)
- (...)
- (2) A tagállamok [(...)**huszonegy hónappal e rendelet hatálybalépését követően**]-ig eljuttatják a Bizottsághoz az (1) bekezdésben említett információkat.
- (3) A tagállamok értesítik a Bizottságot **az (1) bekezdésben említett** információkban (...) bekövetkező változásokról.
- (4) A Bizottság **az (1) bekezdésben említett** információkat nyilvánosan is hozzáférhetővé teszi megfelelő eszközök útján, többek között az európai igazságügyi portálon keresztül.

82. cikk

Hatályon kívül helyezés

- (1) **E rendelet** 78. cikkének (2) bekezdésére is figyelemmel, a 2201/2003/EK rendelet [*e rendelet alkalmazásának kezdőnapja*]-tól/-től hatályát veszti.
- (2) A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat az erre a rendeletre való hivatkozásként kell tekinteni és azok az [V]. mellékletben található megfelelési táblázatnak megfelelően értelmezendők.

83. cikk

Hatálybalépés

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (2) (...) **Ezt** a rendeletet [***a rendelet kihirdetésének napjától számított három év letelte utáni hónap első napjától***] kell alkalmazni, a 70., 71. és 81. cikk kivételével, amelyeket [*e rendelet hatálybalépésének időpontjától*] kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
